

Naam : Annie Pak

Geboren :

7 Maart 1930

Woonplaats :

B17

Kamerik.

Op leiding kinderopvoedster:

Op leiding Praktijkjaar:

Kinderen huis "Trein 8.28 H.Y.S.M."

Korfwaterweg 1
Petten.

Taak I

1. a. Geef in beschrijving van het huis waar je werkt. (ligging, plattegrond, indeling)
  - b. Voor wie is het bestemd?
  - c. Vertel iets over de „bevolking“.
(aantal kinderen - leeftijd - reden van uitvoering, indeling in groepen - groeps grootte - aantal leidsters.)
-
2. a. Geef een globale dagindeling van de kinderen.
  - b. Welke diensten heb je in deze 2 maanden verricht?
  - c. Vertel van iedere dienst wat je werk was.
(dagindeling - altijd weerkerende dingen en wat „af te keer toe“ moet gebeuren.)

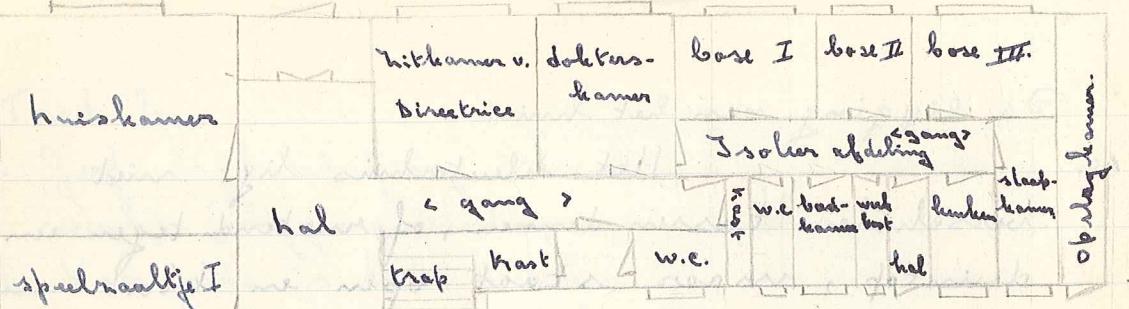
De ligging van het huis:

- 1.a.
- Het kleuterhuis ligt niet verscholen tussen bomen, of rustend tegen een duintop, maar staat open en bloot tussen de bomen met daar vlak achter mee. Ook bossen zijn er in de buurt, wel niet erg groot, maar dat is niet zo erg, kunnen de leidsters niet verdwalen!

Het dorp is ± 5 min. lopen van het huis af en een drukke verkeersweg is er niet in de buurt. Het ligt dus heel erg rustig met alleen natuur geluiden, nooit wind en ruisen van vee.

- 1.b.
- Het huis is bestemd voor kleuters van 3-6 jaar. Het is een A kolonie-huis, de kinderen blijven dus normaal 6 weken. Het aantal kleuters is 60. De kleuters zijn in 5 groepjes ingedeeld van elke 12 kleuters. De leeftijden van de kleuters verschillen niet veel en er zijn in een groep dus kinderen van 3-4-5 en 6 jaar.

West.

speelzaaltje I

Zuid speelzaaltje II

Plattegrond en indeling.

speelzaaltje III

IV

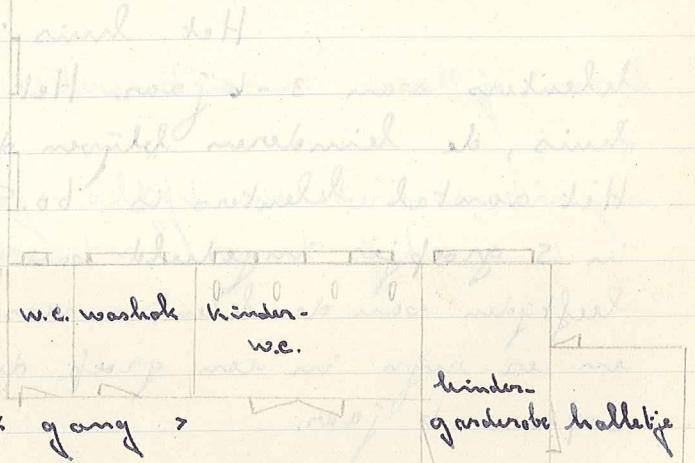
Grote speelzaal

V

broodkamer gang

bij-kamers

w.c. hokjes

Oost.

Vervolg 1.a

Huiskamer - eethamer voor het personeel.

Spelaaltjes - iedere groep eigen maaltje waarin wordt gegeten en bij slot weer spelen de kinderen in het maaltje.

Broodkukken, hier wordt het brood voor de kinderen en het personeel klaar gemaakt en de afwas gedaan.

Kuiken, hier wordt gekookt en de personen afwas gedaan.

Bijkuiken, groente schoon gemaakt en melk geschenken.

Washok, door een koekier wordt de vuile was naar beneden in bakken gegooied, waar het dan verder wordt gesorteerd.

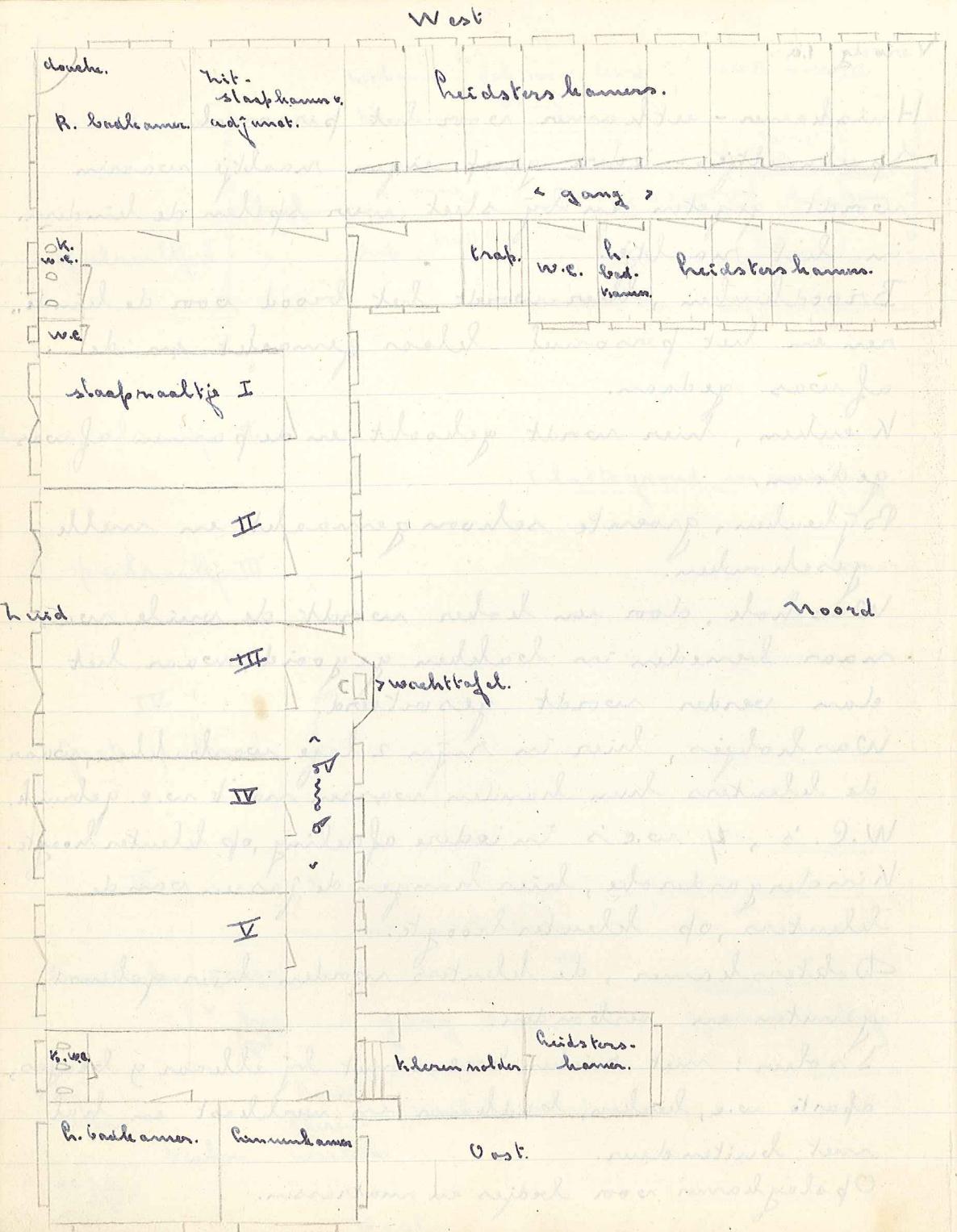
Waslofjes, hier in ruim 2 lage wasbakken, waar de kleuters hun handen wassen na t.w.e. gebruik.

W.C. is, t.w.e. is in iedere afdeling, op kleuterhoogte. Kinderklerenkamer, hier hangen de jassen van de kleuters, op kleuterhoogte.

Dokterskamer, de kleuters worden hier gekeurd, gemeten en verbonden.

Isolier: met rijken lossem met bij elkaar g bedjes, aparte w.e., keuken, badkamer en werktafel en hal met buitendeur.

Opslagkamer voor bedjes en matrassen.

Boven verdieping:

bedstens kamers, alle bedsters op 2 na hebben een eigen slapkamer.

Rechter en linker badkamer, de kinderen worden daar iedere dag ingebaard.

Slaapzaaltjes, meer net als de speelzaaltjes; iedere groep heeft zijn eigen zaaltje.
kaminkamer.

Kinderen molder, hier is van ieder kind een eigen bestje, maar alle kleertjes in liggen.

bedstens kamers voor 2 bedsters.

Wachttafel, hier niet de late dienst en de nacht tijdens de nachttijd bij de blenters.

1.c. De reden van uitnemend rijn: niet als de indicatielijst van de A koloniehuizen:

a. Voorbehoedend of preventief b.v.

kinderen uit tuberculaire gezinnen of bij slechte gezinsomstandigheden.

b. Tot verhoging van de lich. of geestel. weerstand.

Lich. wil dan nog gez. hoger gewicht, betere ademhaling bij kleuters met asthma, steriger spieren stelsel, bij enige zwakte van.

C) komen hier veel kleuters uitgevonden door sociale indicaties, d.w.z. waar de gespannen toestand thuis tussen de ouders de reden van uitnemend rijn is. De kinderen zijn daardoor nerveus en gespannen geworden. Dit komt ook wel omdat er door te weinig ruimte in veel gezinnen, geen ruimte is om te spelen voor de kinderen, op straat is het te druk, ne groeien dus op in een kleine drukke omgeving en worden daardoor ook gespannen en nerveus waardoor slecht slapen, bedplassen, hoofd rollen in slaap, duurzigen, slecht eten enz. ontstaat.

c. Na een rachitis of operatie, b.v. armbanden pellen. Dit komt hier ook nog wel voor.

Plakwerk van
Charrel oijen.

1c. Personal:

Er zijn 13 kinderverzorgsters, waarvan 3 gediplomeerd, de andere zijn hier voor hun praktijkjaar van 't Centraal Roade examen.

Er is 1 vaste dienst voor de keukens en 1 vaste dienst voor de linnenkamer.

En 3 huishonddiensten, deze meisjes hebben dus altijd hun vaste werk, en werken uitsluitend in de huishouding.

De verschillende diensten in huis zijn:

1. Groepsleidster.
2. Broodkeuken.
3. Wacht.
4. Late Dienst
5. Baddienst
6. Isolier.
7. Reserve.

De verschillende diensten in huis duren gemiddeld 8½ uur in g'ur per dag.

Lengte
lengte

gewicht
gewicht

LEEFREGEL KLEUTERHUIS PETTEN.

In het Kleuterhuis te Petten,
100 Meter van de zee,
Wonen 60 kleine kleuters,
Delen samen wel en wee.

12 Kleuters in één zaaltje,
vormen samen een gezin,
En de juffrouw is de moeder,
Stopt ze 's-avonds lekker in.

'k - Wil U nu in 't kort verhalen,
Wat hier dagelijks geschieht,
Half acht klinkt het "opstaan jongens"
Twee-maal zeggen, hoef je 't niet.

Eerst nu maar eens lekker wassen,
tandenpoetsen hoort hierbij,
zelf proberen aan te kleden,
en dan netjes in de rij.

Ieder zoekt zijn eigen kindje,
waar hij dan naast lopen moet,
Geef elkaar een stevig handje,
op de trap, dat's altijd goed.

In het zaaltje aangekomen,
pak je vlug je slabje dan,
Later, als je hebt gegeten,
breng je 't zelf terug, als 't kan.

Wie
doet?
dit.

2. Een globale dagindeling van de kleuters:
- 7 uur: Opstaan, zichzelf wassen, tanden poetsen en aankleden onder toezicht van hun leidster.
- 8 uur - 8.30 In de speelzaal eten. Daarna maaltje ⁹ vegetarisch, suppen en opruimen, leidster met de kleuters.
- 9 uur. Buitentandelen of spelen, alleen wanneer het regent binnen in 't eigen speelzaaltje spelen.
- 11 uur. Naar de w.e.'s, handen wassen, haren bijhouden en naar de speelzaal.
- Tot 11.30 post uitdelen of verhaaltje vertellen.
- 11.30 - 12 uur Warm eten en weer naar het slaapmaaltje na eerst naar de w.e. te ruien gewest. Ophissen, dit is gerecht en handen wassen, en naar bed.
- 12.30 - 2.30 Rusten.
- 2.30 Aankleden, haren kammen en naar beneden. Melk drinken met daarna een hapje (dit is het dagrantsoen.)
- Weer spelen, bij goed weer buiten, anders binnen.
- 4.30 - 5.- Eten met is winters daarna hapje libertaas.
- 5 uur - 5.45 Naar de badkamer voor gewone beurt

Min eerste groepsfoto
de ondergaande Arie en
Charlotte.

baden. Grote buurt baden is om morgens van 5 uur - half 6. Elke groep heeft dit 1 keer in de week.
b. uur, liggen alle kinderen heerlijk in bed, onderge-,
stopt door hun leidster die eerst nog een
verhaaltje heeft verteld.

De kinderen slapen tot de andere morgen 6 uur.
De nacht laat hen dan plassen, groep voor groep
en dan gaan ze weer rustig in bed liggen
tot 7 uur.

Kinderwisselen :

het kinderwisselen is hier 1x in
de 3 weken, dus niet zoals in de gewone
koloniehuizen, 1 keer in de 6 weken. Dit heeft
men in de 1ste plaats voor de kinderen ge-
daan. Als er nu nieuwe kleuters komen, zijn
er altijd nog "oude" kleuters in de groep en
dene helpen de nieuwe kinderen vlug over
hun "mama" verdriet te hebben, door van alles
te laten zien en vertellen. De nieuwe kleu-
ters zijn daardoor dus erg vlug gewend en
"mama" verdriet blijft daardoor ook erg
op de achtergrond om meestal helemaal te
verdringen!

Weekmenu van broodbeleg voor de leidsters:

is morgens: h.	kaas + jam
m.	Appelstroop + muisjes
d.	kaas + jam
w.	Pindakaas + hagelslag
d.	Appelstroop + bruine suiker
v.	kaas + basterdsuiker
za.	Jam + hagelslag.

3.

Broodkruiken

In 't begin dacht ik dat het werk in de broodkruiken bestond uit: afwassen, tafel dekken, brood snijden en smoren!

En heel groot gedeelte van de dag ben je daar ook werkelijk wel mee bezig. Maar dat is het toch niet alleen.

is Morgens begin je om kwart over 6 en met dan alle beleg, brood, boter, thee enz. op de 1ste tafel, voor de leidsters.

Dan ga je de trommels klaar maken voor de kinderen. Wat houdt in? Iedere groep heeft een eigen trommel en daar doe je in:

voor ieder kind 1 witte en 1 bruine boterham.
1 vork en lepel

en het beleg, dit is ismor-
gens b.v. jam en kaas. De jam gaat van
't aantal kinderen in de groep in een kroesje,
de kaas krijgt ieder kind 1 plakje. Dan nog
een mes voor de leidster en de trommel is
klaar. Under op de dienwagen staan de bordjes
uitgeleid met daarbij voor iedere groep 1 plank
en 1 pap lepel. Morgens krijgen de kinderen

Weekmenu van de kinderen, warm eten:

z.	Bloemkool	Vlees	Vla met pruimen.
vr.	Preei	Vlees	Rijstbrei „kor. suiker.
di.	Bieten	Gehakt	Maïnenap
w.	Groene kool	Vlees	Griesmeel „
do.	Bonenpuree	Appelmes	Custardvla
vr.	Sla	Vis in botersaus	Karmeliseerde pap
za.	Houtkool	Vlees.	Boekweitpap + stroop.

„Planten gieten”

oek een bordje pap.

Dit alles del je om ± 7.15 uit, als de maaltjes geblekt zijn. In de tijd daar tussen sop je vast het houtwerk, haastjes even in de broodkruiken.

Je bent verantwoordelijk voor de broodkruiken, dus daar hoort ook het dagelijks soppen bij! En de vloer dwalen, ramen openen en fruitbak legen niet te vergeten.

7.45, heb je de tafel van de leidsters af geruimd en opnieuw gedekt voor de 2de tafel.

7.45, schenk je melk voor de kinderen, alle kinderen een kroesje, dit deel je dan rond op dienbladen.

8 uur, ga je Directrice of Hustier waarschuwen en ga je zelf ook aan tafel.

Na t'ontbijt ruim je af en begint dan moedig aan de afwas! Met een beetje flink doorwerken is't wel weg al mag ik er eerst altijd tegenop! De leidsters hebben de krommels, pannen en bordjes teruggebracht en met water gerent.

9.30 uur, Directrice en Hustier een kopje koffie brengen.

10.15 uur doorgaan met afwassen, soppen of iets d.g. Pannen doorgeven, dekschakelatjes, jus,

kommen even. Dit wordt in de keukens voorverwarmd. Ook de kinderbroodjes om ± 11 uur in de oven zetten dan zijn ze vast warm als de kinderen eten leren en hoeft het eten niet snel af.

Brood piepen, dit zijn hapjes van brood die worden even in de oven gelegd en dan om 10.30 bij de hoffie gegeven.

10.30 uur, bellen voor de hoffie, Directrice en hulpster waarschuwen. Het eerste hapje hoffie schenk de broodkeukens in.

11 uur. Leidsters hoffie met piepbrood brengen. Altijd een erg dankbaar werk!

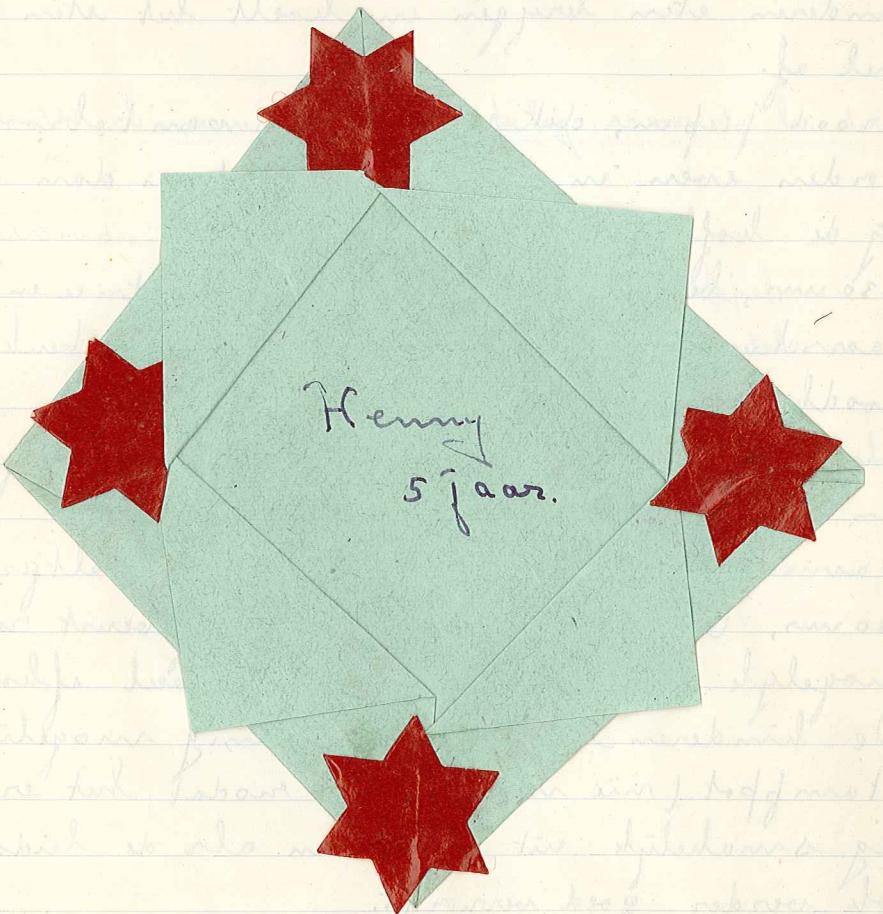
Daarna lepels en opscheplepels in de maaltjes brengen.
11.30 uur, Eten rondbrengen, dit gebeurt nu snel mogelijk omdat het anders te veel afkeert.

De kinderen leren nu weinig mogelijk stamfot (nie menulijstje) omdat het er altijd erg smakelijk uit kan zien als de leidster het ook verder goed verricht.

Het vlees of gehakt is voor de kinderen gemalen en door de jus gedaan. De groenten, nu als bietjes, rode kool, witte kool en andere groenten die nogal grof zijn, gaan door de

Weekmenu van broodbeleg voor de kinderen.

- is Avonds: h. half ei + jam + peer.
- m. kaas + basterds + appel.
- Di leverpasteit + cho. pastat wortel.
- W. kaas + koek + appel
- D. pindakaas + jam + sinaasappel
- Vr. kaas fo + appelschijf + appel
- Ha worst + jam + peer.

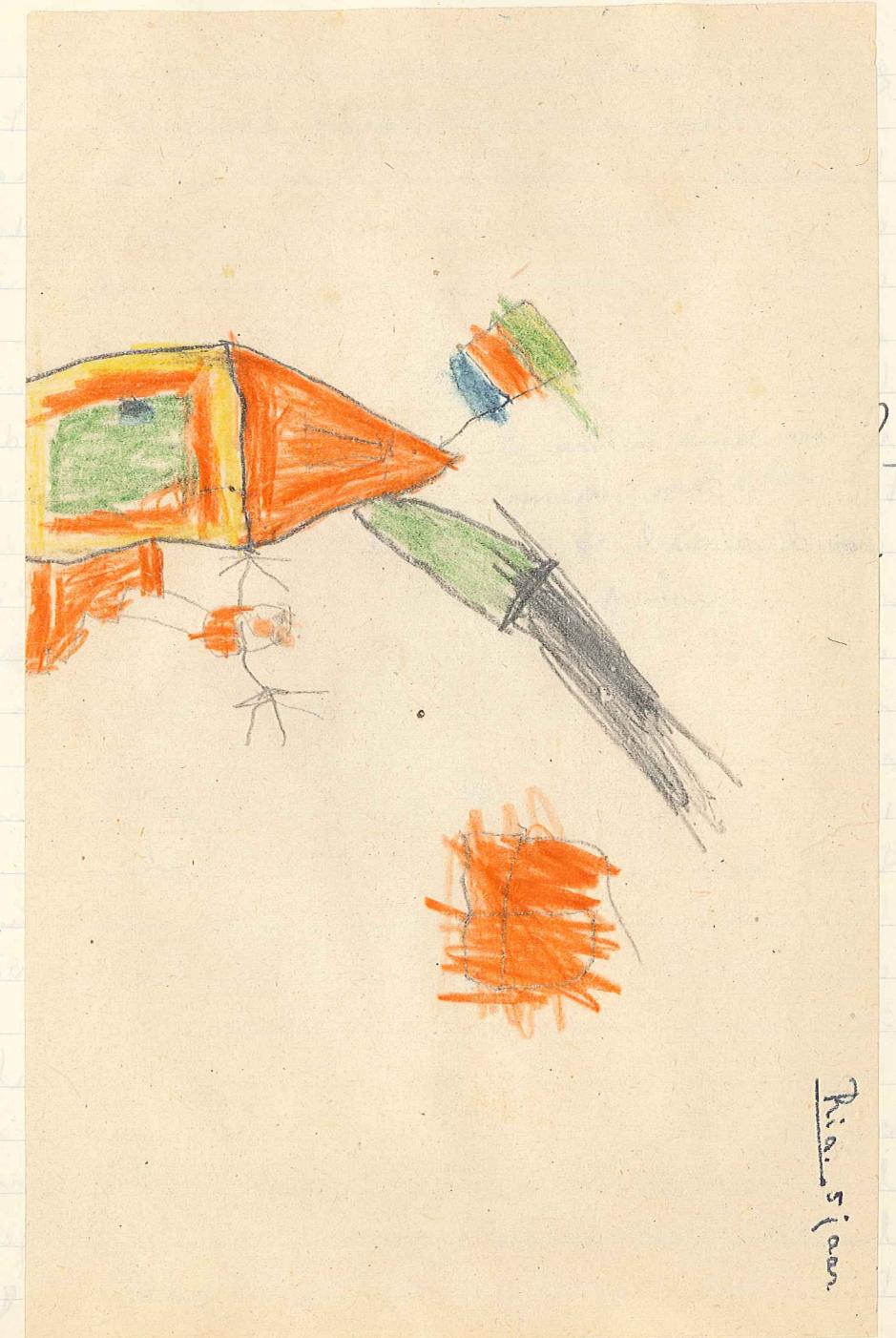
gebakken molen en mijn dus vast wat jij gemaakt.
Als alles is rondgedeeld begin je vast met brood snijden voor 't avondbrood. Dit mag pas als de broodkruiken heilig is, gesopt, gedwield en alles is afgewassen. Anders kan het niet erg fris zijn.

Om tien voor 12 dek je de tafel in de huiskamer voor 10 personen en om 12 uur bel je voor de 1ste tafel en waarschuwt "huster". Het eten moet heilig opgediend worden in nette en vernogde dekschaltjes en -guskommen! Wat vooral in iedereen wel wat moeilijk was toen ik steeds mijn voet stootte tegen de wielen van de dienwagen!

12.30 Bij dekken voor de tweede tafel, bellen en directrice waarschuwen.

AfwasSEN, dit doe je dan samen met huishoud, dienst I die vanaf half 12 tot huurt voor 7 is avonds samen werkt met je.

Hoeveel je samen werkt blijft je toch alleen verantwoordelijk voor de gang kan maken in de broodkruiken. Dus als er wat mis is, moet de broodkruiken verantwoording voor afleggen. Als alles is afgewassen en opgeruimd ga je

pas verder met broodsnijden en smeren. Als het brood blaar is dek je het af (het staat in afgetelde stapeltjes op de aanrecht.) met een nat lakentje.
1.45 uur - 3.45 uur Vrij.

3.45. Vaat van thee drinken en melkkruisjes van de kinderen afwassen. De kinderen krijgen om 3 uur ook een broesje melk.

Dan de krommels weer vernoggen van de kinderen, is avonds krijgen we 1 boterham meer (bruine). Het beleg bestaat ook weer uit 1 hartige en 1 zoete belegging en we ook fruit of komkom, geraspte wortel, kaasraap of komkommer.

4.15 Alles ronddelen, eerst de groepen die vroeg, 5 uur, moeten baden.

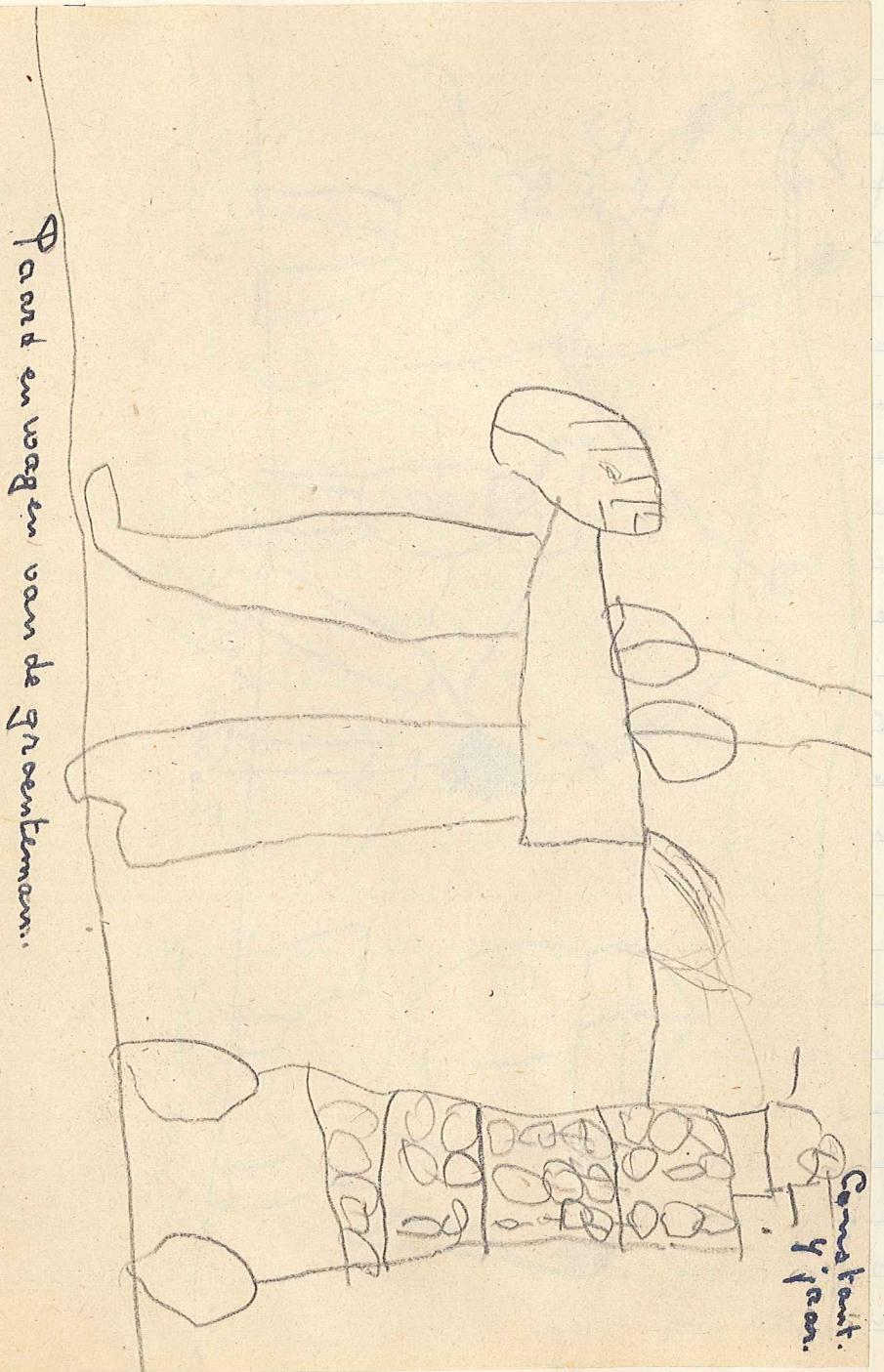
4.30 uur Koffie aan Directrice brengen, piepbrood maken en mee rondgaan en voor 5 uur melk schenken en rondbrengen. Afwassen en tafel dekken.

5.30 Bellen en aan tafel. Daarna ligdekken van de 2de tafel, afwassen en opruimen. Brood van kinderen en personeel in krommels doen, gesneden, en af dekken met nat lakentje.

Tweede tafel opruimen, vaat wassen en de broodkruiken huiig op geruimd achterlaten.

Om 6.45 uur is je dienst af gelopen en ben je vrij!

Vege keuken.

Aard en wagon van de groentemaa...

Late Dienst.

Heerlijk, van de broodkruiken in de late dienst, half 1 pas beginnen is morgens! Als alle bedjes in de slaap maaltjes zijn opge.. maakt begin je samen met de baddienst maaltjes te sappen.

Bedjes, houtwerk, plinten, binnen, wastafel (met riem) even sappen.

Als de 5 maaltjes klaar zijn doe je de prullenbakken, leeg maken, sappen en schoon papier erin. Pois uit de w.e.s. sappen. Dit kan om half 1 klaar zijn.

10.30 uur - 11. uur koffie drinken in de huiskamer.
11. - 12 uur weer samen werken met de baddienst volgens rooster van de baddienst.

12 uur Clean tafel.

Van 12.30 - 2.30 uur, begint het eigenlijke werk van de late dienst pas, nu wie ik het minste! De kindertjes liggen om half 1 heerlijk onder de go., stopt door hun jeffours in bed. T Is dan erg rustig, nu het moet houden! In't begin dacht ik maar steeds, o dat gaat nu mis, ne be... ginnen misschien op maal 1 te praten en dan

rul je niet op maalt een kind laten plassen! Wat merken de kinderen van, t ligt wel of one voelen dat je niemand bent! In t begin was ik ook erg druk met hem en was lopen en standjes niet delen. Na een paar dagen ging i al beter en waren de kleuters van mij gewend en ik aan hen. Toen nog ik vol wie er van een groep veel lachte en praatte en hoeft je niet in't algemeen te verbieden. Je loopt wat hem en weer en laat de kleuters dus merken dat je er bent en dat je op hem letten voor me moet. He mullen dat maar misschien niet zo precies begrijpen maar toch niet verveeld rijn, maar maar jé luisteren en rustig rijn of gaan slapen.

De Isolerkinderen liggen beneden en daar ga je ook geregeerd maar luisteren en luiken.

Daar tussen door verstel, man of stop je hebt werk dat de leidsters hebben klaargelegd op de nachtafel. 't Is goed wat de leidsters om half 3 ophalen en de kleuters weer aan trekken. Je licht ook of op de maaltjes wel voldoende gevuld moet worden, en naalden bij hand of maar weer gesloten rijn.

Voor half 1 hulpje ook of alle buiten deuren beneden en boven gesloten rijn, w.e is doorgetrokken rijn, ramen open staan, closetrollen op de hangers, kramen gesloten in de washokjes, handdoekken op de verwarming en of de kinder garderobe nog gevuld moet worden.

Als er iets byvonders is met de kinderen, b.v. riech in slaap rollen, in slaap proberen, bed schudden, bed plassen of drukken, snurken, hoesten uit bed lopen enz. dus alle byvondheden, opschrijven in t rapportenschrift.

Temperatuur doe je als t gevraagd wordt door de groepslidster. Dit laat je dan rien aan Directrice of huster om bewert over twee met t thee drinken.

Om half 3 komen de leidsters en ben je dus vrij, tot 4 uur.

4.- 5.30 uur, helpen baden in de badkamers. Weren volgens badienst rooster.

5.30 - 6 uur. Clean tafel.

6.uur. Waren roest betrekken bij de kleuters.

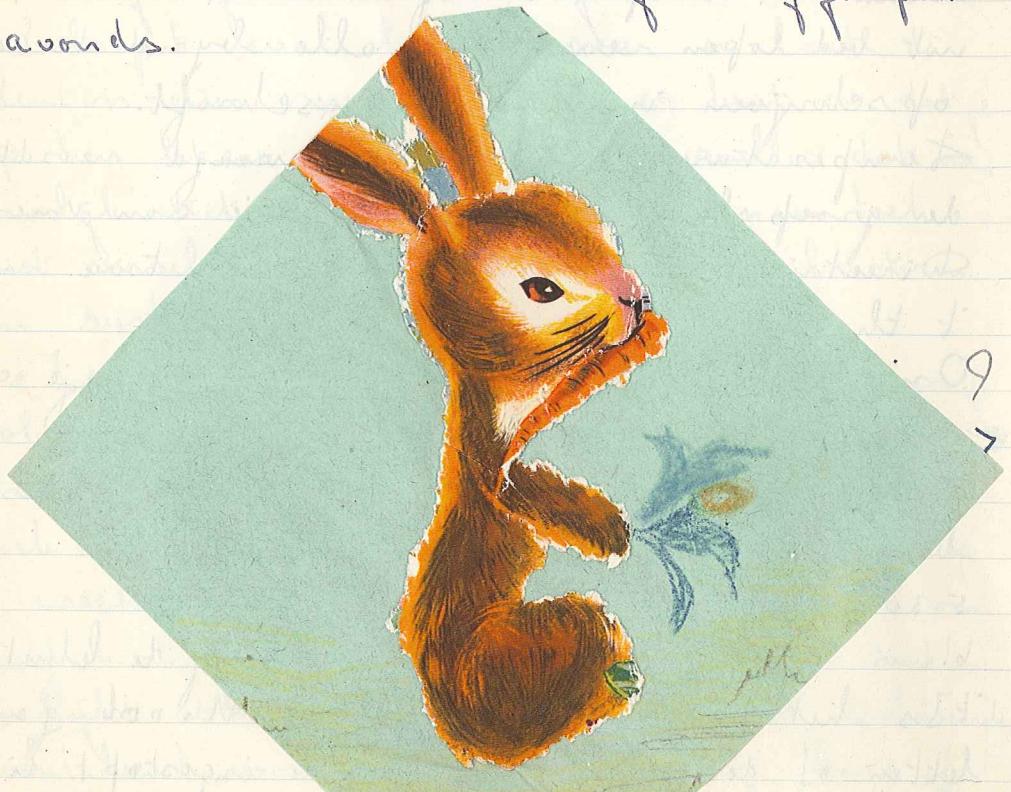
't Is hetzelfde als is middags. Nu ook goed oplettend of de kinderen soldoende ingestopt liggen en ook onder de dekens blijven, vooral in de winter.

Dienen marien en gordijnen aanvegen, no. e is
marien even.

8.30 Koffie of chocolade melk schenken in de
huiskamer. Eventueel temperatuur laten nemen
aan Directrice of huster.

Daarna stoppen of naaien aan de nacht-
tafel. Om half 10 je schrift met brymondes
beden aan de nacht overdragen.

Je dienst is dus om half 10 af gelopen
is avonds.

Emmy 4 jaar.

B addienst.

7 uur. Aantreden. Wachtrapport lezen, daarna de
badkamers marien, gordijnen open, of er geen
mondelijktje van de leidsters, geen werkdoekjes
op de grond even.

Plaskinderen ophalen, wassen met hun eigen
washand en handdoek en mondelijk droog goed
aantrekken.

Controles kijken of er in hun eigen kastje goed is,
no niet, dan goed van het huis aantrekken
uit de spoelgoedkastjes in de badkamers.

10.15 9 uur bedjes helpen op maken, kleutertjes
hebben alleen een matrasdekkie, matras, dan
is er afgehaald: ruiltje, molton, onder- en boven-
laken en 2 wollen dekentjes.

Plaskinderen slapen op hun molton en daaronder
met ruiltje en onderlaken. Niet-plaskinderen
slapen op hun onderlaken.

De kinderen litten daar goed op als we
éénmaal min 2 weken in huis zijn. Een
kind wat droog slaapt vindt het erg als
't verkeerd is op gemaakt hoor!

In de badkamer blaas nietten voor de grote
beurt baden: bekentje, voor nagels en vrije

gaaesjes en watjes, potje met watten en gaaesjes, vischkaam, nagelschaartje, huishondneep en toiletneep, 2 magellborsteltjes en een poederbus.

1 p volgoed in 2 badjes metten met water, zodat de kinderen die niet aan de beurt zijn, harlijke kunnen flodderen. Is immers een pretje als me in bad gaan!

Om nu grote beurt baden

De groepen zijn allemaal 1 keer in de week in mor-
gens aan de beurt voor een grote beurt baden.

is middags gaan de andere 4 groepen in andere bad.
Kamer, een groep van 4-5 nur en een groep van 5-6 nur.

Als de groep dan is morgens komt heb je dus alles
klaargenot, ook het handdoekentek van de groep.

Dit is een rek waarbovenin bakjes met kammen
en stofkammen zijn, van ieder kind 1. Ook hangen
hier 2 handdoeken en 2 washandjes op en een
kroesje met tandenborstel.

Ieder kind heeft een eigen figuurtje dus er komt
niet in de war.

De kleuters heden zich uit op hun hemdje en
broekje na, gaan dan op hun laantje zitten of
spelen in de badjes met speel goed.

De kleuters zitten op hun onderhanddoek op tafel

met hun bovenhanddoek om de schouders geslagen en
worden nu met hun eigen stofkam met gaaesje
erin gekampt.

Daarna alles uittrekken en insoppen, bovenli,
chaam met toiletneep, beenlijes in bad en verder
insoppen met onderwashand en sunlightreef (of
ook wel huishondneef)

Als me afgespoeld worden zitten we op hun
kniekjes in bad en worden afgespoeld met de
handhouche. Met grote beurt worden hun haren
gewassen. Opgepast voor neep in de oogjes, dus
hoofd goed achterover!

Horgoudfig afdrogen, onder goed aantrekken, over
sechoomaken met nat gemaakte watje en nagels
knippen.

De kleuters heden zichzelf aan, nonodig moet je
nog wat helpen, daarna haren kammen met
eigen kam van het kind.

Als een kleuter niet kan vertellen wie dit
aan Husker of Dreekkree, we maken er geen drama
van maar helpen het kind er nu snel mogelijk
af, door extra en apart te stofkammen en het
hoofd met Norgeid te behandelen.

Bij het stofkammen gebruiken we gaaesjes in

de kammen, deze worden ook niet gebruikt uitgehaald en in het badje met S.H. gedaan. De rijn moet vlieger schoon te maken.

De baddienst moet er voor dat de kammen schoon en droog weer in het eigen valje terug kunnen.

Na de grote beurt voert de baddienst de badkamer even op en gaat dan samen werken met de late dienst.

Het speelgoed moet ook voor 10.30 gedaan worden, 2x uitspoelen, door de windes halen en buiten ophangen, bij storm of regen op de droogmolder. 10.30 - 11 uur koffie drinken in de huiskamer.

11. - 12 uur Badkamers doen volgens werklijstje in de badkamer. Behentjes met vrije verbond leggen maken in kom in de dokterskamer, dat wordt niet gehaakt, behentje met vrije watjes en d.g. ook leggen maken in dokterskamer in de verbondkamer. Wie wordt regelmatig gelegd in de buchels van de verwarming.

Behentjes schoon maken met S.H. oplossing.

12. - 12.30 Aan tafel.

12.30 - 1 uur. Soepje maken en de tafels in de speeltaaltjes soppen, ook stoellenningen en de

relietjes die op de tafeltjes liggen, moeten gesoft.

K. evenig bij vegeten en stoeltjes recht zetten.

Bij goed weer de raaldeuren openzetten om de ruuktjes na het eten lekker te luchten.

Daar tussen door even aan de zde tafel gaan vragen of er nog iets nodig is. Die pap voor de zde tafel binnen brengen. Die pap moet warm en zonder vellen zijn. Nonodig dus neven of roat opkloppen.

Van 1 - ^{3.30} ~~4~~ uur Vrij!

^{3.30} ~~4~~ uur: Klaar zetten in beide badkamers voor het baden, hetzelfde als is morgens.

Speelgoed binnen halen, opruimen en opbergen.

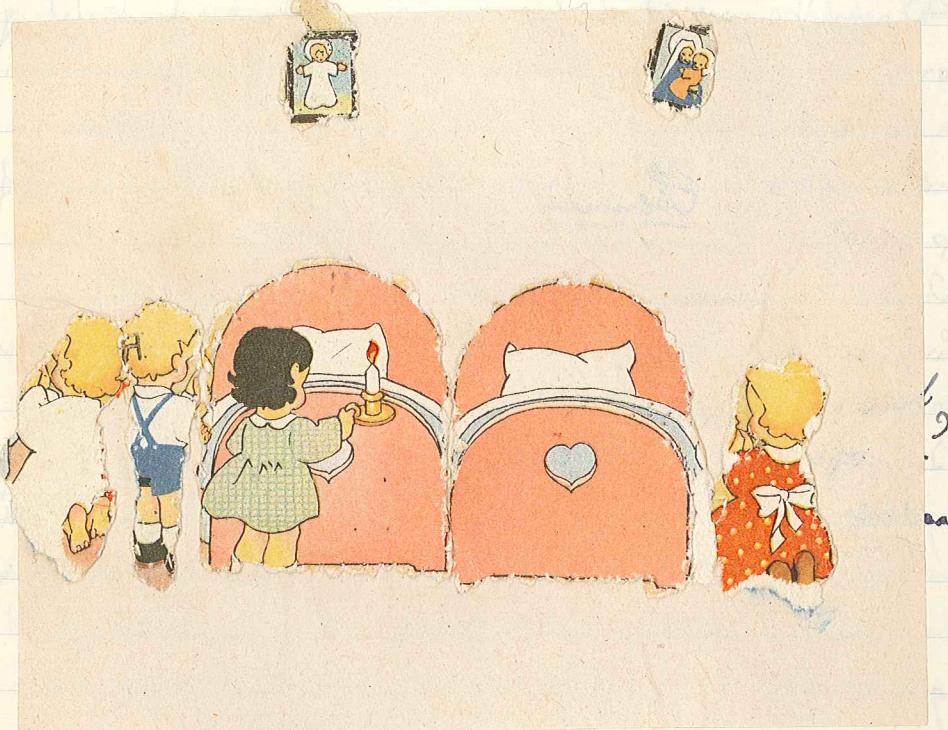
4 - 5 uur. Aan elke kant word een groep gebeld, alles is hetzelfde als is morgens, op 1/2 uuren wassen en nagels knippen na.

5. - 6 uur. Ook weer baden.

6. - 6.30 Aan tafel en brood eten.

6.30 - 7.30 Beide badkamers droeilen en opruimen.

Badjes uitschuiven niet vinn. Kranen oprogen en goed sluiten. Handwerk oprijzen en goed droog maken. Ook de w.c.'s van de kinderen op de boven-gang worden isavonds uitgedreild, ramen openzetten en w.c. tjes doortrukken. 7.30 Is je dienst dus af gelopen.

Prikwerk van Benny
5 jaar.

Wacht.

g.30 Rapport-schrijf leren van de late dienst en bijnaan, desbetrekking overnemen. Daarna plassenkinderen ophalen. Wene kinderen staan opgeschreven op een lijst die met ieder kinderwisselen verandert.

Als er kindertjes niet zijn, verschillen niet zo veel mogelijk in een goed uit de kastjes van de kinderen. Ook maar de andere kindertjes rien of ze wel goed onder de dekens liggen. Dat will misschien wel mis, hoewel er op iedere maal wel 1 of 2 waren die iedere keer bloot gevoeld lagen. Als de plassenkinderen klaar zijn alle deuren controleren, ook de badkamerdeuren.

Daarna de hopjes en asbakken in de huiskamer opruimen en afwasSEN en wat er eventueel nog in de keukens of broodkasten staat, ook even afwasSEN. Is voor je collega niet prettig om morgens in een gruwelijke keuken te beginnen!

Om 10 uur de keukens vullen. Dit is een groot agar formaat in de keukens.

Als je hebt afgewassen ruim je alles op en dekt in de huiskamer de tafel voor 't ontbijt voor de andere morgen. De huiskamer verder

ook weer gezellig maken, kussens netjes, stoelen recht, dressoir opgeruimd enz.

Daar tussen door hulster je steeds maar de kleuters en let je ook op de Isolier kinderen. Van ± 11u00 heb je dit alles klaar en neem je plaats op je stoel! De nachtkastel is boven op de gang, in de winter nogal koud maar toen ik erin was viel het wat koud bekoof erg mee.

Als je daar dan uit werkt aan het naai of stop werk van 't huis. Dit wordt klaargelegd door de linnenkamer. Als alles klaar is dan pas voor jenult gaan werken, 't is immers ook dienstdag!

3 uur weer keukels vullen.

Je werkt natuurlijk nu niet mogelijk en staat niet met deuren, niet alleen de kleuters hebben hun rusttijd nodig ook het personeel!

3.30 Kleuters in de Isolier temperaturen, laters plussen en bedjes afhalen en opruimen. Dit doe je nu vlug mogelijk omdat nu anders nu lang wakker zijn. Natuurlijk niet gaan jachten. Je kunt ook wel rustig en vlug doen-

werken. Daarna sp vloeged doen van 15 avonds, op de b. m.v. droogmolder hangen.

✓ Thuiswater ophalen en pan met melk. Dit is vast voor de keukens en broodkukens dienst gedaan. Daarna leidsters wekken. Erg interessant werk! Is hondags 's morgens krijgen de leidsters een kopje thee bij 't wekken.

6.30 hulster wekken met kopje thee en by, mondhoeden niet 't rapport schrijft vertellen. Ook van de Isolier af deling. Onder directrice wekken en by mondhoeden vertellen.

Als de leidsters mijn gewicht laat je groep voor groep plassen in de linker kinderw.k. Dit is omdat hulster anders wakker wordt. Het moet dus nu rustig mogelijk gebewen en ook daarna moeten de kleuters rustig in bed blijven en hun monden dicht houden. 't Is wel eens druk van b-y maar als je maar rustig liegt dat ze stil mochten blijven tot dat de leidsters komen, en zelf heen en weer blijft lopen, zijn ze wel weer stil. Vooral niet gaan schreeuwien, dat helpt niets en je hoeft alleen je oren dicht maar en 't gevolg is dat er geen een meer hulster. 7.00 Kommen de leidsters en geef je het schrift

met bijzonderheden.

Je gaat dan naar beneden en krijgt dan warm eten van de keukendienst. En dan ga je terug in bed en dan naar bed!

Ik vond de nacht wel een aardige dienst en omdat ik goed kon slapen overdag was ik ook niet meer moe als anders.

Toch had ik in 't begin mijn bekleind gevoel van: „als er nu eens iets gebeurt." Dat was natuurlijk nooit iets, maar dat dwam denk omdat je er aan moet wennen alleen te zijn en verantwoordelijk te zijn voor alles. In een gewone dienst mocht je dit niet noem. Dit ging echter over na een paar nachten toen ik eraan gewend was.

Het is aardig verheld, Ami.
Hoe lang duurt iedere dienst?
Dat verhelder je es niet bij.

Het is wel erg zakenlijf; in de volgende vakken gaan we meest op de handen letten.

dec. 56

P.W. dwa.

Taak II

Je hebt nu wel gemerkt dat er bepaalde eigenschappen en vaardigheden nodig zijn om een goede k.v. te worden!

1. Noem van beide soorten enige op. Vertel er van waar je zelf in de praktijk moeilijkheden mee hebt, of niet?

2. In de morgen en middag wordt er met de kinderen gespeeld. Wat speel je nou met me. Hoe gedragen me niet bij vrij spel (al of niet met speelgoed) en bij groepspeel.

Gaat dit allernaal even vlot of zijn hier ook moeilijkheden bij.

3. Wordt er met de kinderen genoeggegeven. Wat en hoe kan je me iets nemen aan.

4. Er zijn nogal wat bedplasters. Vertel eens iets over deze groep. Hoeveel zijn het er? Wat doet men er aan?

Hoe deze kinderen ook overdag door hun gedrag te herkennen.

Taak II

I Er zijn bepaalde eigenschappen en vaardigheden nodig om een goed kindervernogster te worden, o.a. Tact - liefde - gehuld zelfbeheersing, fantasie, verantwoordelijkheid, hulpvaardigheid - overvlecht- en rechtsvaardigheid.

Tact:

Een goed kindervernogster moet altijd tactiek optreden, b.v. niet tegen een kind ruzggen: dat doe je nu helemaal verkeerd, dat moet je nu doen. Je kan beter zeggen, "Kijk als je dit nu doet gaat het vlugger, of beter nog." Nu gaat het ook."

Ook opletten als kinderen iets vragen aan je, niet maar ook blaukeloos een antwoord geven, maar goed tot je laten dringen en dan pas antwoorden, me kunnen nu veel verwachten van 't antwoord wat de andere geeft.

Brief de:

Dit moet de kinderopzorster reker voelen voor 't kind en ook laten merken.

De kleuter wordt thuis immers, al is 't dan wel eens uit een verkeerd milieu, omringd door liefde (sommigen missen thuis ook wel alle liefde die ze nodig hebben, worden achteruitgetrokken, rij hebben het hier eigenlijk dubbel nodig) en dan is 't de taak van de k.v.-ster te proberen hen hun liefde te geven. De onderliefde is natuurlijk beslist niet te vervangen maar als kinderopzorster kun je me wel zo veel mogelijk jouw liefde geven. Als je dan ook in de groep bent moet je niet denken, ooh ik mag de kinderen maar van een ander, maar je probeert zo lief mogelijk voor hen te zijn.

Geduld is nuik een schone raach!

Je moet het zeker hebben en anders proberen te leren! Kleuters doen immers alles veel langzamer dan volwassenen, even, aan-en uitkleden enz. Ze zien allerlei dingen waar een juffrouw gewoon langs loopt, maar wat hem opvalt en dan kun je niet altijd weggen opschieten, doorlopen enz. Ze gaan dan alleen maar langzamer of worden nerveus, achterig omdat ze veel merken dat de juffrouw haast heeft, of "haar geduld verliest" hoewel de juffrouw dan niets of weinig geduld heeft!

Met de
2e groep aan
het strand.
Achteraan
kleine Timus

Helf behersing!

Helf behersing is ook een van die eigenschappen die een kinderverzorgster nodig heeft.

Je kunt tegen een kind net zo min uitvallen als tegen een collega. Als er eens iets is probeer dan kalm te blijven en rustig uit te leggen wat er verkeerd is en hoe het wel moet. Het is lang niet altijd gemakkelijk, maar als je uitvalt doe je misschien een kind, partly wat je toch ook niet wilt. Het is beter en heeft in negen van de tien gevallen betere resultaten.

Woo
an
Wim!

Fantasie.

Fantastie heb je veel nodig bij kleuters omdat ze zelf juist weinig hebben. Ze vertellen ieder weer anders aan je en dan moet je toch altijd een antwoord geven wat bij hun gedachtegang past. Dus hun verhaal wat kunnen inleven en ook daarna antwoorden, b.v. wie vraagt iets over labo's ouers in 't bos, dan kun je toch gelijk een heleboel vertellen over een labo onder, als je maar je fantasie gebruikt en je in hun gedachten gang probeert te verplaatsen.

Ook met verhalen vertellen, in de speelzaal, buiten op de slaapzaal enz. heb je aan een eenvoudig gegeven en wat fantasie genoeg om voor de kleuters iets leuks te verrassen.

Verantwoordelijkheid.

De kinderernogster is verantwoordelijk voor haar groep kinderen. Ze moet niet alleen hen goed verworzen, maar ook hun kleertjes controleren en heel houden.

Ze is ook verantwoordelijk voor de inhoud van de koffers van de kleuters. Bijt niet pakken dus alles nauwkeurig in het kleerenschrift van de groep schrijven en makkelijk op nummers, of 't schoon is en niet kapot. Bijt in pakken ook weer in pakken of alles er netjes, schoon en heel in staat.

Je moet ook je maaltje netjes en schoon houden. Voor 't spelgoed ben je ook verantwoordelijk, op gerette tijden dus mag een aan de hand van inventaris schrijfken of alles nog klopt.

Als er iets mist dit aan Directie opgeven, is er iets kapot, is zelf maken en anders vragen of 't gemaakt mag worden.

Als je maar buiten gaat goed

opletten of we alles aan en dicht hebben. Kortom je leeft met je kinderen mee, en overweegt goed voor je iets gaat doen of 't wel verantwoord is.

Vaardigheden:

Dit is ook een

Hulpvaardigheid: eigenschaps

Hulpvaardig moet je zijn bij kleuters, vooral in 't begin.

Dat wil niet reggen dat je me alleen helpt en niets mag. Nee, je legt me uit hoe het moet en prijst me vooral in 't begin goed als 't na wat proberen b.v. is gelukt richzelf uit te kleden en hem kleren netjes op te vouwen.

Je voelen dan zelf dat me al heel veel kunnen, hoewel je 't nu trouwlijk moet leren hoe me rich hier wassen, aan- en uitkleden, bankjes netjes maken enz., dat is jenzelf immers ook geleerd!

Overwicht

*is enigszins
aangetoond!*

idea-

Je moet "overwicht" op de kinderen hebben, geen "overmacht". Schreeuwt niet tegen de kinderen, je hebt dan kans dat ze terug schreeuwen. Ieder kind heeft ook een andere aanpak nodig, mo had ik er één in mijn eerste groep! Arië, als je tegen hem op dezelfde manier iets niet mag dan mag mo niet, als tegen Astrid, een meisje wat erg lief en gehoorzaam was, reageerde hij morgens op. Bij Arië moet je 't echt met nadruk reggen anders leek het wel of het niet tot hem doordrong.

• Geloof wel dat veel eigenschappen in elkaar overgaan?

Onder vaardigheid versta ik:
b.v. vlug werken - handigheid met opnemers - beelden opmaken etc

Rechtvaardigheid.

Natuurlijk moet je rechtvaardig tegen de kinderen zijn. Je kan maar niet denken: O die raal't wel gedaan hebben, liever eerst wat mag aan wie het heeft gedaan. Vooral niet te vlug een standje uitdelen.

Maar alles uitroeken hoe alles precies is gebeurd kan nog niet bij kleuters, we zijn immers nog niet in staat een verslag uit te brengen van een gebeurde.

De moeilijkheden!

Op papier is het erg gemakkelijk te beschrijven wat een goed kindverzorgster wel en niet moet doen maar .. o, wee! Als je voor het eerst in de praktijk stapt zijn er nog hindernissen genoeg.

.. nu heb ik nog al moeilijkheden met mijn geduld en zelfbe-

heersing, dit leunt omdat ik nog te weinig op kleuters en hun gedragingen ben ingesteld. Ik behandelde me nog te veel als een ^{groot} hogere schoolmeester.

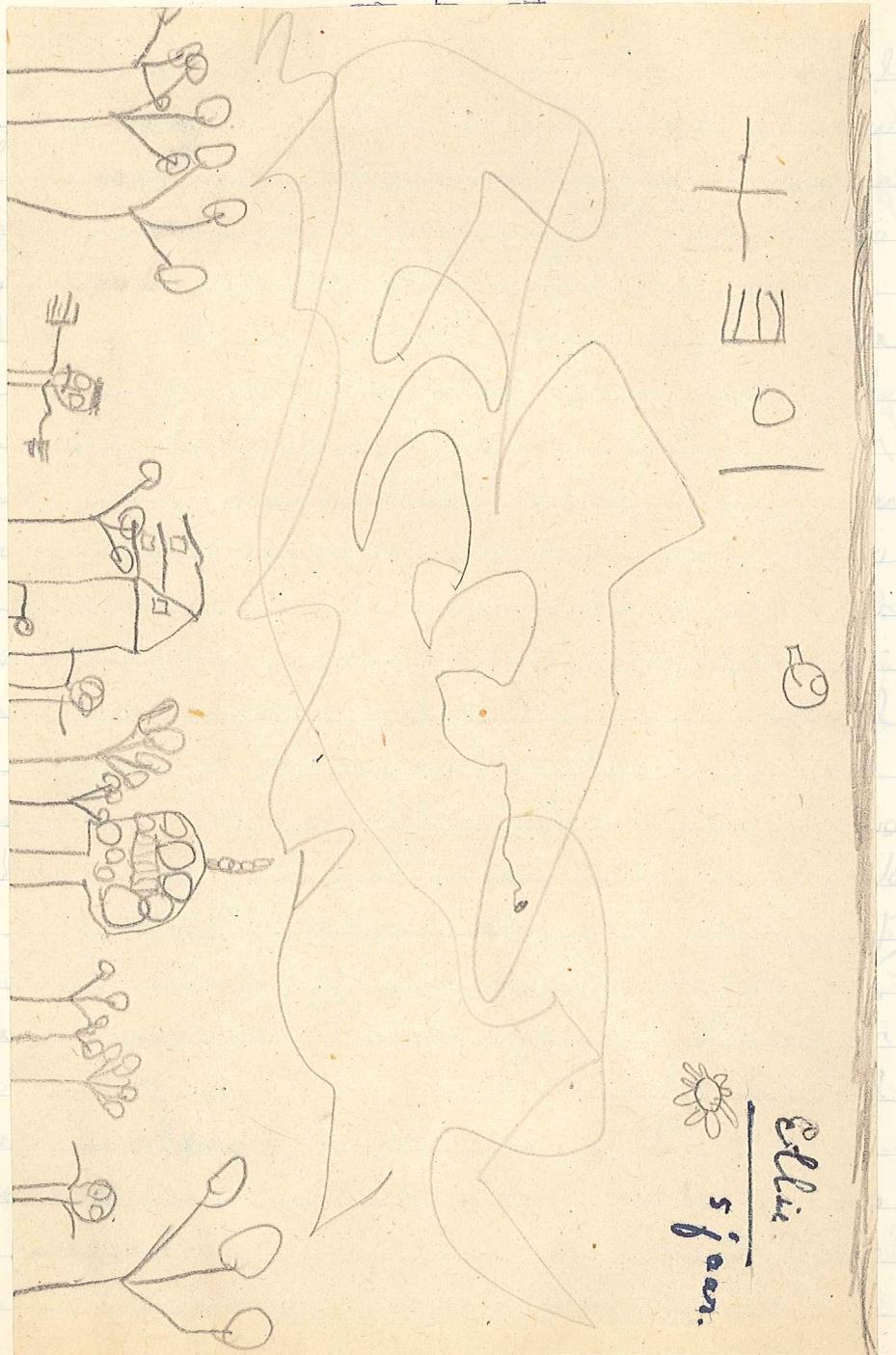
Dan liep ik daardoor nog wel eens vast met mijn geduld en zelfbeheersing omdat ik nu graag soms iets zelf wilde doen, dat gaat nooit vlieger! Wat natuurlijk niet moet omdat je 't bestie voor 't kind in 't oog moet houden.

Ik had ook een kind in de groep met buiten dat het alles precies anders wilde dan 't moet. Vooral in 't begin toen we aan een nieuwe juffrouw en nieuwe kinderen moest wennen gaf dat veel moeite. Je had dan wel eens moeite je handen onstuig te houden, maar door elkaar rammelen mag niet! En ik kon niet veel helpen ook.

Dus nu maar proberen meer op kleuters in te stellen en wat meer geduld en zelfbeheersing te krijgen!

Ga, dat is zeker nodig!

Vrij tekening

Spelen.

II In de morgen en middag wordt er met de kinderen gespeeld.

Dit was in 't maaltje in mijn eerste groep veel vrij spel. We mochten dan half binnenspelen wat we mochten doen en hoe we wilden spelen.

Er is in 't maaltje van allerlei: auto's,
o. a.: poppenhuizen,

± 25 houten auto's (tjes)

2 poppen wiegen + poppen en speelgoed
serviesje

schoolbord + krijt.

verb an drommel.

wip.

poppenkast + poppen.

stoffersonnenblümchen

ballen

grote kist met losse blokken
blokken dorren.

tekenpapier + kleurpotloden, pot-
loden + plakmateriaal +
prikmateriaal.

ontrekmodellen voor tekenen

vingerverven + klei voor te kleien +
kleirollen

't Ging altijd erg leuk, we speelden op een enkel kind na, erg leuk samen.

Er was wel altijd een hoofdfiguur, Johnie, dit kind had graag een leidende taak in 't spel. We speelden we veel circus of kermiss. Hij was dan meestal de baas of directeur. Mog 3 jongens en een meisje waren in „mensen“ die hij iets liet doen. De 4 overblijvenden deden wat anders of waren met de juf samen 't leiden de publiek.

In de verbandtrommel, met echte rode kermisschortjes en koptjes, zijn ook lege bultjes van pleisters, daar spelen we dan rukken, huijje mee.

Cheet een groepsspel heb ik maar een paar keer gedaan, mijn groep was druk, er waren ook nog een paar echtdrukkie kinderen in en dan had ik al moeite genoeg het nu met vrij spel rustig te houden en nu goed mogelijk leiding te geven.

Maar die kerren dat ik het deed ging het wel erg leuk. Met kerst deden we

een fantasiespel; de kerstmannetjes kwamen maar Nederland om kerstbonen uit 't bos te roven. We deden, op een na, allemaal erg leuk mee. Wat een jongetje was 4 jaar en ook niet vertellen en nu niet zo moeilijk te boeien.

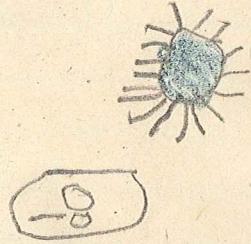
Kringspelletjes en kleine gerels, schapspelletjes zoals: „Ik zie ik zie wat jij niet niet“ en „Voorwerp verstoppertje“ en Jakob maar ben je vonden we ook erg leuk.

Ik heb echter nog te weinig ervaring precies op te schrijven hoe we zich gedragen tijdens 't spel. Doordat ik zelf nogal brampachtig was, mijn leiding gaf, waren we wel eens erg druk en ook in 't spel vrij druk.

Ik was dan soms onbewust bang dat we mij vonden ontglippen.

Buiten wandelen we veel, in 't bos doen we wel eens kringspelletjes, zoals: „Hij kookt appé waar ga je heen“, „Wie gaat er mee naar Sint Andreé“, „Ik ontdekkers liedje“

Vrij tekening:

Johnnie's jaan.

Dat kunnen we vooral in 't bos erg leuk doen, ook wel verstoppetje.

Hangs 't strand hebben we moeit te vinden dat we meestal alleen maar even

"Wie kijkt me" spelen. Verder moeten we van alles en nog wat in mensen helpen houtstukjes, lege flessen, stokken enz. maar 't huis terug!

-t Is nu natuurlijk ook niet zo erg warm buiten. Als het weer minder koud is kunnen we ook wel meer luring spelletjes, fantasie - concentratie - spelletjes enz. doen.

V. Was er belangstelling om in groep te spelen - Je zou eigenlijk ook nog in jaar bij grotere kinderen moeten werken - Dan heb je vergelijkingsmateriaal!

Vinger verven.

3 Br worden ringen.
Br wordt natuurlijk ook met de kinderen geroepen, er is geen bepaald uur voor, we mogen sowel binnen als buiten.

Voor kerst heb ik me wat eenenvoudige kerstliedjes aangeleerd zoals:

.. "Br is een kindje geboren op aard"

.. "In Bethlehem is stal."

.. "We hader tijds lagen bij nacht."

.. "O dennenboom"

.. "Stille Nacht."

Ik had eerst wat verteld over 't komende kerstfeest, met de kerstboom enz. en ook al iets van 't kerstverhaal.

We wisten dus waarvan we moeden ringen. En dan eerst een heel voorrilingen en verder laten meer ringen.

Van muurklok heb ik te weinig gehad op school, dus maat aangeven, boven aan.. geven enz. is er niet bij. Dit mal ons echter hier nog wel wat meer van worden bijgebracht.

Gewone liedjes, wel eenenvoudige en ook rangspelletjes, vertel je iets van, laat als

er plaatjes van riet als je die hebt, bewegingen maken, die je nodig verbeterd.
De wijs doe je net als bij de vorige beschrijving.

Waarschijnlijk zal ik het in mijn groep meer gaan doen, nu ben ik al erg druk met 't gewone en minnen we ook wel maar moet al versjes die we al kennen.

Prikwerk van
Henry 5 jaar.

IV
9
Krijg die blaas meeën

Bedplassers.

In de vroeg stond ik nog moeilijk wat bedplassers, dit valt hier echter reuze mee, gemiddeld 1 op 10 kinderen.

We doen er hier juist niets bij voorbereiden. Als er een nieuwe groep komt geeft Directrice aan de late dienst in nacht een plastijst, daarop staan dan de namen van de kinderen die opgemerkt moeten worden.

De nacht laat me om 10 uur plassen, gewoon op de po in bed. Dat is eigenlijk de enige maatregel die wordt genomen. Verder gaan deze kinderen gewoon in de groep onder. Ze merken er overdag ook niets aan, alleen worden ze in morgens als ze nat geweest zijn, even door de baddienst gewassen.

Bij sommige kinderen kunnen ze ook reggen wat ben je nu groot reg, dat je droog hebt geslapen. Maar je moet daarmee oppassen want 't kan ook zijn dat er nog een plasser is in de groep.

die er niets aan kan doen en altijd nat is.
Woin kind mal nich achteruit geret voelen
ondat je hem niet prijst.

Als een kind soms veel erg
nodig moet plassen, negegen we dat er
een po onder 't bed staat, we kunnen dan
gaan als we moeten.

bij hgn hier allemaal nog
blenters en die vinden 't van elkaar
niet erg dat er soms een bij is die
niet droog slaapt. Ze plagen elkaar
er niet mee, dus is 't aan hun gedrag
ook niet te merken.

Bij schoolkinderen vind je dit eerder
merken.

Ach is goed werk, Annie!
Je bent niet juist steeds op hetgeen je
doet en daardoor zal je eens
gemaakte fouten niet snel
herhalen!

Wreest 15 februari '57 (dul paard
Mwella)

Wat een
leuke geiten!

Sonja en Jeanette in
de duinen.

Taak III

1. Vertel van welke vakken en onderdelen van vakken uit je opleiding je 't meeste niet hebt. Voorbeelden (s.v.p.)
2. Heb je ook overbodige dingen geleerd?
3. Wat miss je in de praktijk aan je opleiding?
4. Geef een verslag van i.fest wat je hebt meegemaakt. Waren de kinderen ook ingeschakeld? Hoe?
5. Vertel eens over 'n regenmiddag. Wat heb je toen gedaan om de groep boring te houden.
6. Je luat de kinderen wel prikken en plakken. Doe je dit in groepsverband of individueel. Welke mogelijkheden heb je in de handarbeid. Hoe is de reactie van de kinderen.
7. Vertel eens over de maaltijden. Hoe gedragen de kinderen zich. Hijn hier ook moeilijkheden. Heer je one ook "netjes eten" of is dit niet nodig?

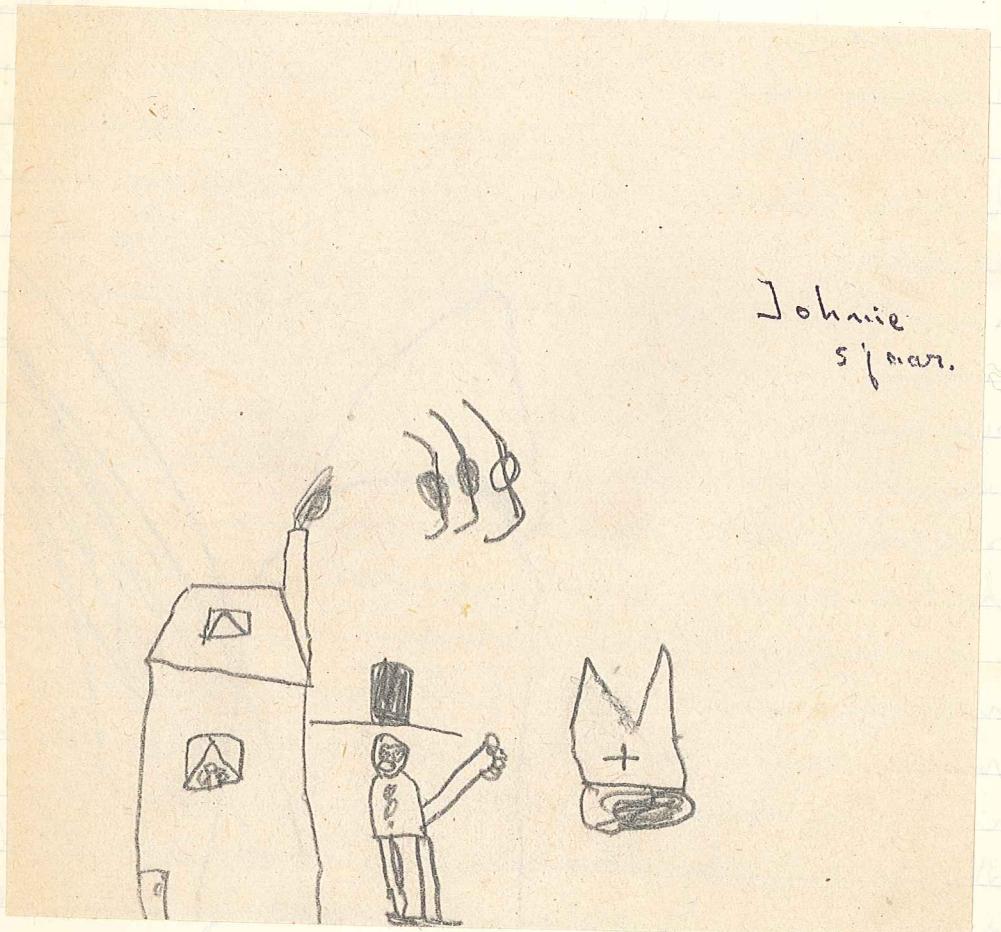
Taak III

antwo. I Van de verschillende vakken die we in onze opleiding hebben gehad, hebben we nog wel 't meeste niet van de spelleiding vakken: mang, spelligis met kleuters en vertellen. Ook van de kinderverzorging en opvoeding, al was 't maar een voudig, heb je hier wat, zoals b.v. onderwerpen als: 't eten van kleuters, moeilijkheden met kleuters, 't spelen van kleuters en. heb je op school van gehoord en nu sta je er in de praktijk niet helemaal vereind tegenover.

Verstellen en stoppen hebben we op school ook goed moeten oefenen en dat komt nu ook goed aan pas.

Om de plantkunde, kleuters vragen wel niet zo veel als schoolkinderen, maar je kunt ze toch wel veel dingen later zien en er dan wat bijvertellen. Ze vinden het altijd erg leuk als de juffrouw vertelt over bonen, planten en dieren en we onthouden er ook nog wel van dat werk je later nog wel eens als we wat vertellen.

Handarbeid, dit kregen we op school ook veel, de technieken hebben we dan ook

wel allemaal gehad, de gewone dan die je met blenters kunt doen.

Telenet is ook een vak wat voor de kinderomroepster belangrijk is, je hebt er veel genade van en je kunt het niet wat fantasie erbij, leuk gebruiken met het maken van de blenters, b.v. bij plakken, vertellen en...

Antwo.II Overbodige dingen den je niet nu gaau en 'k heb beslist niet iets waarvan je nu kan ruggen, dat had ik nu helemaal niet behoeven te leren. De was en strijkkles monden misschien kunnen vervallen, dat heb je toch in je vooropleiding wel voldoende gehad en 't is niet iets wat je vergeet of verleert.

Antwo.III Je moet nog wel verschillende onderdelen aan je opleiding o.a.

Van muziek hebben we niets geen theorie gehad in 't eerste jaar en later nog erg behoeft. Wat meer lessoren van muziek nou misschien wel goed zijn.

/a, als alle Van plantkunde hebben we ook nog meisje / maar wilden eren!

Allerdaag 1x
in de week
schoenenpoetsen!
Nicoe vindt
het nog steeds
geen groot
genoegen.

Allerdaag
schoenen uit
en netjes in
de kring!

Wat nu denkt Dickie?
Bij mij niet meer
gebeurt op de
elkaar u.
Ik ben in juni '56 met
de h.k. klass naars Kinaabu
geweest!

erg weinig gehad. Wel veel van 't bos en rivieren
woners maar niet van 't strand en duin. We moeg-
ten eigenlijk niet de plantkunde leslessen maar
louter kunnen, je niet, hoort en begrijpt
dan veel dingen beter, waardoor je 't ook beter
kunt onthouden en later vertellen aan de
leidenden.

Over 't leven en de inrichting van de
kolonialwijken hebben we ook erg weinig gehoord.
Ik geloof als we eens een week praktijk deden
in een kolonie of ons een excursie maakten
met daarom vast een uitgebreid verslag, wij
dan meer mogen weten over 't werk wat we
mullen gaan doen en wat er nu ongescreven
is gevraagd wordt in 't komende stagejaar.

Kerstboom die de kinderen ook no
in't groot hebben versierd.

paragraaf IV

Toestem worden hier niet met de kleuters niet gehouden,
de gewone feesten, zoals 't Sintfeest en Kerstfeest
wel, maar geen afscheidsfeesten, verjaardag-
feesten, etc.

De kleuters zijn nog zo klein om al in een
grote groep een echte feest mee te maken. Ze gaan
dan helemaal onder in de massa en dan heeft
het feest voor hen geen waarde meer.
We vroegen hier ook expres extra opwin-
ding omdat kleuters graag uit hun evenwicht
zijn wat dan soms heel moeilijk heden kan
kunnen geven.

Met kerstmis had ik ook een eigen groep en
daar heb ik een heel gezellig kerstfeest mee
gevierd.

Aan de voorbereiding hebben de kleuters nog
niet echt mee kunnen helpen. Wel hadden we
verteld dat het graag kerstfeest zou worden. We
vertelden toen zelf wel dat er een kerstboom
bij hoorde, mooie sterren in de boom en de pick
niet te vergeten en dan nog de kaarsjes!

Al een week van te voren mochten we 't los
of maar een prachtige boom die de lessenaar kan

dan bij ons mocht brengen. We mochten altijd kerstliedjes pruttelen en plakken. Kerstkaartjes, -bonn-sterren, -manntjes enz.

We vonden het allemaal erg vooral die leuke papieren kerstbomen op de muren in 't speelzaaltje, die we zelf met elk aan mochten versieren van den we prachtig. Dat leek al wat op huis met 't leuke versieren van de boom! Och 't stalletje, heel eenzaam en klein, (in de hal stond het) trok iedereen als de kaars brandde de aandacht. We hadden voor kerst ook al wat van 't kerstverhaal gehoord.

Eindelijk was het dan 1ste kerstdag. Daar liepsters hadden niet elkaar de avond voor de maaltjes en 't huis beneden versierd. kerst, bomen, kransen, en kaarsjes, veel kaarsjes! Is morgens mochten alle kinderen hun mooiste kleren aan en die waren echt al een beetje beweerd maar wat er kinderen moesten. Een kerstboom?

Daar gingen we dan. Boven aan de trap mochten we tot de andere groep er ook was (er waren toen maar 2 groepen van elk 9 kinderen) en toen

hoorden we al heel in de verte " 't Stille Nacht."

Dat mochtet al min indruk op de kinderen, we werden er stil van, en dan al die kaarsjes langs de trap en in de hal en in de kerstboom!

Voor kerstaltaar stonden we helemaal los, stampd te lachen, 't was nu heel anders dan anders! Die mooie kerstboom en die gezellige kersttafel, met bij ieder bordje een recht kaasje!

We gingen eerst maar eens bij de boom kijken, die was al zo mooi met alle gekleurde ballen, blokjes enz. En dan nog al het lekkers in en om de boom en in de bordjes. Heerlijk brentenbrood lag er in het bordje, ja dat was werkelijk lekker hoor we lustte er nog wel meer dan iem! Die kregen we dan ook wel, is middags dan. Is morgens verlept het met nu ie's als anders, na te eten lag kaarslicht, (ieder een kaasje brande) hebben we 't maaltje maar achtergelaten en nog we heerlijk buiten gaan wandelen. Is middags hebben we eigenlijk pas om de boom gezeten en lag kaarslicht kerstliedjes gezongen, kleine limonade gedronken, — wat een min lekkere brentenbrood erbij! Ook mochten we weer wat uit de boom kiezen, dat was die

dag al meer gebeurd. Van de kleintjes was er één die maar telkens mijn glimmende ballenje voor glas! } wilde proeven!

En ander wilde no dolgraag die piek eens van dichtbij zien. :) Natste kon wel moest erst maar niet nu best voor Gertje gevreesd denk!

Toen kwam dan nog het kerstverhaal. We hadden er al wat van gehoord en ook 't stalletje al wat horen gerien en de namen van de personen gehoord. Daarvan door kreeg het verhaal voor hen meer spanning omdat we nu al wat van afwisten.

Ik heb geprobeerd het nu eenzaam mogelijk te vertellen, we luisterden bijna allemaal als die tijd goed. Voorals de grooters. Bij wijten telkens wel een antwoord als ik iets vroeg. Na 't vertellen hebben we nog eens naar 't stalletje gekeken, we vonden het nu nog mooier want we wisten nu precies wie of 't waren. Toen we weer in

't moeltje kwamen mochten de kinderen dat wilden, nog wel wat eten. :) Waren er niet zo veel.

We waren verder nog maar druk maar de dansende slammertjes te kijken en maar de glimmende ballen in de boom.

Pron later moest de guffrouw ons langzaam aan al haarjes dooren die opgebrand waren en toen alle haarjes eindelijk waren opgebrand was 't intussen bedtijd geworden. Ong vonden niet want we waren van 't ongenoegen en al het mooie wel wat slapelig geworden. Toen dus maar lied en heeltyk geslapen. "Morgen", zei Cherryltje, morgen hebben we weer kerstfeest?"

Fijn!

It was wel pech dat het die middag was gaan regenen. We wilden juist nu graag in middags naar buiten omdat we in de morgens door grote buurt baden, ook niet naar buiten konden.

Maar ik had al geruim dat het niet droog zou worden die middag en mijn spelletje schrijf nog eens nagelezen.

Toen de kleuters rijk hadden aan.. gebied en alles netjes was gingen we naar de speelzaal. Daar mochtte de melk al in het snoepje. Wij zaten in de grote zaal en daar is in de middag veel ruimte dat niet alles aan de kant hoeft geschoven te worden. Tegenst heb ik toen verteld dat wij wat spelletjes mochten gaan doen en toen we een kring hadden gemaakt mocht eerst Ellie een spelletje opnemen wat ze zelf goed kende.

Hij noemde op: „Nu gaat er nu maar Sint Andries,“ er was echter maar 4 van de kinderen die dat hadden en daar zijn we dus maar niet mee begonnen. Ellie wist echter nog wel een spel, „Wie heeft de bal“ Daar begonnen we dus mee. We vonden het

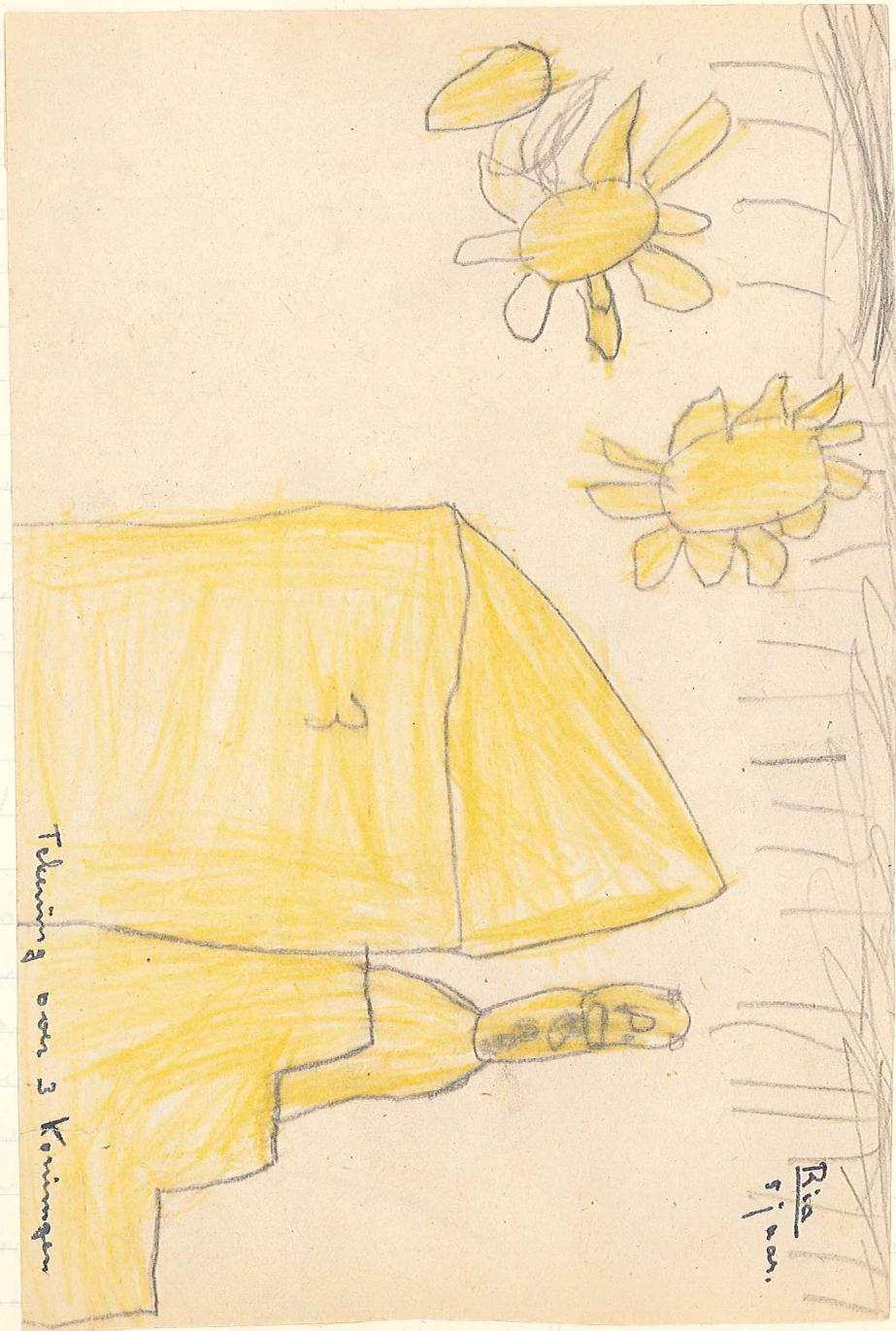

Het eerste en enige keertje
op het Pettemse strand.

Met Tiricita en Tielje
maast mij en Wim op schoot.

alleraal een leuk spel, ook Iris en Gerdie, de kleinsten, deden enthousiast mee.

'k Heb me toen ook een nieuw raampje gespeeld, "de Timmerman". We wilden alleraal graag eens een timmerman zijn en vooral de bewegingen van de timmerman vonden we prachtig. Toen dat spelletje een beetje ging en niet een beetje konden gingen we om de beurt een voorwerp verstoppert. Maar met de kleintjes ging dat niet nog goed. Tij stopte het maar op de plaats van hun voorganger! We hebben nog maar een balspelletje gedaan en gingen toen wat rusten, we waren alleraal in een kring op de grond, terwijl ik een verhaaltje vertelde. 't Ging over een klompje wat een bootje werd. Toen 't uit was ± kwart over 4, mochten we er nog iets over tekenen. Wat van de grotere aardig gelukt, ('t Bootje moest ik eerst wel eens een paar keer voor tekenen.) de kleintjes tekenend nu maar iets. Maar we vonden het alleraal leuk die middag, ondanks ons binnenvlijven en de regen buiten.

Antwo. b.

Het prikkelen en plakken liet ik in mijn groep altijd individueel doen. Ik gebaarde wel eens dat er 3 of 4 met hetzelfde berig waren, vooral als je me iets speciaals liet maken zoals b.v. dit dingetje voor kerst. De kinderen liet van elkaar en vinden het allemaal leuk en willen 't ook eens doen. Maar kleuters verschillen hier in leeftijd en ontwikkeling zo veel dat 't in groepsverband nog niet tot mijn recht komt allemaal 'tzelfde te doen.

Je kan 't natuurlijk wel doen maar dan merk je wel dat de grootsten 't no af hebben en allang weer aan wat anders willen beginnen, terwijl de kleinste nog nitten te snoeien, en als je die merk dat de anderen allemaal aan wat anders berig zijn, hebben ze geen tijd meer om 't af te maken. Je leunt het dan zelf "even" af maken maar dan is 't niet iets meer wat de kleuters zelf hebben gemaakt.

Vinger sieren liet ik me wel in groepsverband doen, dat gaat natuurlijk wel om dat we daar vrij ruig in de keuken aan

dit is onderstaad
meer "school" niet

't onderwerp.

We hebben wel genoeg mogelijkheden in de handen arbeid (al heb ik me nog niet zo veel gebruikt in mijn eerste groep!) o.a.

Tekenen, dit doen we nogal eens, we vinden wij tekenen leuker dan over een onderwerp wat de juffrouw voorstelt. Toch liet ik me nogal eens tekenen over een verhaal, en dat vonden de grootsten wel leuk.

Klei is hier ook, maar dat heb ik nog nooit met me gedaan. Is toch zo goed.

Prikken en plakken doen we erg veel. Meestal mogen we zelf kiezen wat we gaan maken. t waren altijd dezelfde kinderen in mijn groep die gingen prikken en plakken. Van de jongens waren er die nooit uit kiezen, zelf een prikker en lap pakken, maar altijd met auto's, blokken enz. spelen.

Krommen en steken doen we erg weinig. Slecht vind ik zelf al een vreselijk gepunten en om het dan blenters te leren, daar moet het helemaal wel lastig voor zijn.

Krommen laten we me wel eens doen maar dan heel eenvoudig, b.v. een schilderijje of

Harmje die eerst ons deukt bruin was, op de foto met meer beter is van heel erge waterpokken.

een baby. Ze versieren het dan zelf op hun eigen manier.

Die ingewikkelde vormsels moet je zelf nooit voor hen doen en dan is 't toch iets geworden wat eigenlijk voor kleuters nog te moeilijk is.

Scheuren en knippen doen we ook wel, dat kan vooral leuk als we eens wat met elkaar maken, b.v. een boerderij, de een b.v. een boerderij, de ander de boom enz. Help de kleintjes kunnen dan nog meedoen.

antw. 7

De maaltijden van de kinderen:

Wat in de gerimmen vaak een groot probleem is, gaat hier heel gewoon en zonder grote moeilijkheden w.l. de maaltijden.

De kleuters zitten op hun eigen plaatsje aan tafel, we hebben eerst wel hun slabbetje gepakt uit de slabbenbak en gaan dan zitten. Een van de kinderen die kan strikken mag de slabben vastmaken. Een ander kind mag de juffrouw ook helpen door de ruiltjes uit te delen en weer een ander mag bij de tafel van de juffrouw komen en een voor een de bordjes en vorken uitdelen. Als alle kinderen nu hun bordje hebben en het rustig is, wordt er gebeten.

Dan begint alles te eten. Alle kinderen hebben dan 1 boterham op hun bordje. Er zijn wel eens kinderen die lang staan eten, bij krijgen dan een halve boterham, het lege bord stimuleert nog wel eens! 't kan ook zijn dat we een erg slecht

gebit hebben en echt geen brood goed kunnen kauwen. Bij krijgen dan wat extra pap na de boterham, omdat we, nu ons tempo van de groep niet bij kunnen houden, anders te kort mogen krijgen.

Een slecht gebit komt veel voor, maar we kunnen toch altijd nog wel goed eten, dit zijn dus vrijschriften.

Als de 1ste boterham op is kunnen we de 2de boterham halen en daarna krijgen we een bordje pap. En dan nog een kleinje melk. Daarna wordt er gedankt en rijst we gaan. We letten erop dat het rustig is aan tafel. De kinderen praten dus niet, wel wordt er af en toe eens wat geroeid maar er worden geen gesprekken gevorderd. Dit is wel nodig, anders is 't erg gaan druk en dan eten we weinig en zonder veel animo.

De kinderen voeren doen we hier niet, wel animeren we tot eten en helpen eens een beetje een bordje goed leeg maken, b.v. als we pap krijgen moet het leegig schoon zijn en mogen er geen aardappelen en groenten meer in het bordje zijn.

De kinderen gedragen zich over

"E algemeen gewoon, we eten rustig door en er wordt nu maar dan eens wat genegd.

"Geburt wel eens dat een kind niet, vooral nieuwe kleuters: „Dat hoeft ik niet", of „Dat eet ik thuis nooit" en. Bij nieuwe kleuters proberen we dan eerst eens een klein hapje, als we dan de anderen allemaal nu niet eten beginnen we rustig wel.

Van groenten en aardappelen krijgen we altijd 1 lepel vol. Dus iedere keer kleine beetjes. Dat lijkt vreemd als je voor het eerst in de groep komt, je denkt dan dat die kinderen nu wel nooit leeg kunnen! Is toch wel het beste werkje al gaan want dat lege bord iedere keer, daar moet weer gaan wat in!

Als we helemaal niet willen eten, nu, dan eten we niet. We gaan 't nooit opdringen, we beginnen wel meer als we honger krijgen. Vooral bij deze kleuters maken we geen drukte over 't eten, omdat 't immers thuis vaak drama's zijn met 't etenstijd.

De kinderen eten brood met

een vorkje en warm eten met een lepeltje.

We hebben onder ieder bordje een rond veiltje voor als er wat geroost wordt.

We letten erop dat we niet met 't eten spelen of lachen en geen grote happen nemen en dan eten we vanzelf wel netjes.

Ook dit werk is goed. Nu nog wat taken beheft, ou laatske sondie.

Ook hier moes nu!

Wkacht april '57

J. M. Blaauw

Taak II

- Geef van elke kind uit je groep (of van minstens 8) een kort verslag. Bespreek hierin:

Rich. omstandighed als eten; slapen; kleding; belangstelling voor spel, onder huiding, wandeling en vrij spel; vrijeheid. Hoeding t.o.v. andere kinderen, leidster. Hgn je bijvoorbeeld op gewallen b.v. moeilijkheden ten gevolge van verkeerde voeding; huiselijke omstandigheden; enz.

Wat deed je om e.e.a. op te lossen.

- Hoe heb je dit praktijkjaar gevonden.

Voldeed het aan je verwachtingen.

Wat was moeilijk en welke moeilijkheden heb je in dit jaar overwonnen.

- Hoe zie het belang in van 't koloniehuiswerk?

Vertel ook gerust wat je er op tegen hebt maar zoek voor elke negatieve ding een positieve instelling.

Taak II

Hier volgen dan de beschrijvingen van 8 kleuters uit min 2 de groep.

Henry is 4 jaar en de reden van niet-melding is: Sociale indicatie

Henry was al 3 weken in huis toen hij een andere juffrouw kreeg. Hij stond nog al wantrouwend tegenover grotere mensen en ook tegenover de nieuwe kinderen. Maar toen ze wat meer aan de kinderen en de juffrouw was gewend kon ze echt spontaan helpen en leuk uit de hoek komen. Hij heeft rich dan ook wel een beetje aan gepast, maar nooit helemaal. Er waren ook bepaalde kinderen die meestal nogal haantje de voorste waren en juist bij die kinderen speelde ze niet graag. Ze kon wel heel leuk spelen met kleinere kinderen in de groep. Ze speelde erg graag met poppen, poppenhuizen, enz., niet met uitkende werkjes. 't Was echt een klein missvormtje.

met groepsspelletjes deed ze niet graag mee en naar verhaaltjes luisteren kon ze niet erg goed. Ze praatte er erg gauw doorheen. Tieners deed ze wel graag. Buiten speelde ze ook leuk en heel gewoon. Maar als je wel eens heel even

weg was deed me altijd wat apart, van haar stoel lopen, of hard gillen. Init begin knep en schoppte me ook wel eens andere kinderen. Maar toen ik haar wat meer aanhaalde en de andere niet helpen ging dat weer over. He had het de eerste 3 weken ook nogal erg gedaan.

Clen en slapen deed me bij mij gewoon, de eerste 3 weken plakte me wel in bed en me hield ook niet erg van pap en melk. Maar dat ging bij mij gewoon en zonder moeilijkheden.

Henry was een lief kind, me had veel liefde en aandacht nodig, maar als me dat kreeg was me ook lief voor de anderen. Haar koffer maar er netjes en vernogd uit. He had ook voldoende bij mij.

Henry had init geruim maar me niet bewaard, waarschijnlijk wel ruzie tussen de ouders meegemaakt, haar vader is later weggelopen, en daardoor was haar vertrouwen in de grote mensen wel wat geschopt. ^{dog} maar dat me hier de kans kreeg weer gewoon en niet als een andere kleuter te leven, monder vrouwe en spanningen heeft me misschien toch weer wat meer vertrouwen in de anderen gegeven.

Arno is 4 1/2 jaar en de reden van uitvoering
is : asthenie

Toen Arno uit de bus stapt dacht ik wat een klein, in elkaar gedoken aapje is dat! Hij liep een beetje gebogen maar had wel alles heel goed in de gaten. Clen en slapen deed hij vanaf begin goed.

4. Winnentrieda in 't bos.

Praten ook! Hij kon ontzettend veel en vlug vertellen, dat kwam na een dag of drie-vier toen hij hier wat meer gevonden was. Arno kon ook goed met andere kinderen spelen, trouwens binnen als buiten. Spelletjes in groepsverband vond hij prachtig, hij deed dan altijd erg goed mee. Met zijn spelken koos hij meestal prikkels of tekenen.

Arno was wel een beetje jaloezie, b.v. als een ander kind iets had gevonden wilde hij dat wel erg graag hebben, of bordjes uitdelen, als het dan niet ging kroop hij in een hoelje en keek vreselijk boos. 't Was meestal vanzelf weer gaan over en 't kwam ook niet zo dikwijls voor. Arno was erg lief voor de andere kinderen in de groep, de kleintjes hielp hij graag en als er eens ientje huilde ging hij dadelijk troosten en.

In 't begin was hij erg gaan moe, vooral buiten maar dat is helemaal overgegaan. Hij holt en maakt nu plensier als hij buiten is, in tegenstelling tot eerst, toen hij maar stil aan een handje liep. Arno is wel 3 weken verlengd, maar hij mag er bijt weggaan dan ook best niet en was niet moe en dus, telkens meer uit. In koffers was niet ons erg goed gevuld, 't mag er echter wel netjes en vernogd uit.

Trieda is net 3 jaar en de reden van uitvoering is: nerveus, anorectie
(sterkte achteruit)

← Trieda was nog maar een kleine peuter toen ze hier kwam. Ze was erg angstig in 't begin omdat alles ook wel erg groot en vreemd

voor haar was. Vooral buiten in 't bos en aan 't strand vielen er nog wel eens wat kraantjes. 't Gebeurde echter ook nog wel eens dat ze huilde omdat ze iets niet wilde b.v. niet naar buiten wandelen, ze keek dan erg boos maar moe en gaf een beetje een beetje op, wat dan natuurlijk niet mocht. Ook als ze geen rijn had in eten begon ze te huilen, maar als je dan 't bord weg haalde en niets meer gaf was het nu over en begon ze na 5 min. met smaak te eten! Ze verwachtte dan dat ze rijkers ander brood kreeg want de kaas of worst had ze dan vast van 't brood gedaan. Thuis waren ze nogal bang voor haars kraantjes en daar kon ze dus alles mee bereiken. Ze heeft de eerste keer dat ze naar 't bos gingen ook erg lopen liggen en piepen, niet of ze het erg benauwd had, maar 't schrok er toen nogmaals geen aandacht aan.

dus toen we dat nog hief we niet meer gedaan,
hoevel we thuis haar rin er wel mee kreg.

We kon erg lief spelen, vooral samen met
Wim, maar rittende weriges, van tekenen, prikkelen enz.
died we nog niet. We was ook pas net 3 jaar en in
veel dingen nog een echte baby.

Praten deed we eerst erg weinig, hoevel we
wel kon! Maar dat werd later toen we alles
wat meer kende en 't wat vertrouwder was ge.,
worden voor haer.

Frieda was toch wel erg lief, we was nog
wel erg klein om al uitgerondet te worden, maar
was hard nodig. Ze heeft wel een lange uitrekst.,
tijd nodig want we is in die 3 weken wel niet
voortgegaan, maar om blijvende resultaten
te zien moet we wel 12 weken blijven...
kan dat?

Johan is 5 jaar en de reden van uitreinding is
Sin. mase, (holte ontsteking bij de neus en
onder de ogen.)

Toen Johan kwam mag hij er bleekjes uit en hij
hech was dof en moeilijk uit zijn ogen, niet of alles
hem te veel was. Hij paste zich wel aan
aan, maar 'k had wel weinig contact met
hem in 't begin. Als je eens wat vroeg of
vertelde was het altijd "Ja, juffrouw.."

"Nee, juffrouw" en alles niet een roetje
glimlaach of alles maar goed was wat je
hei.

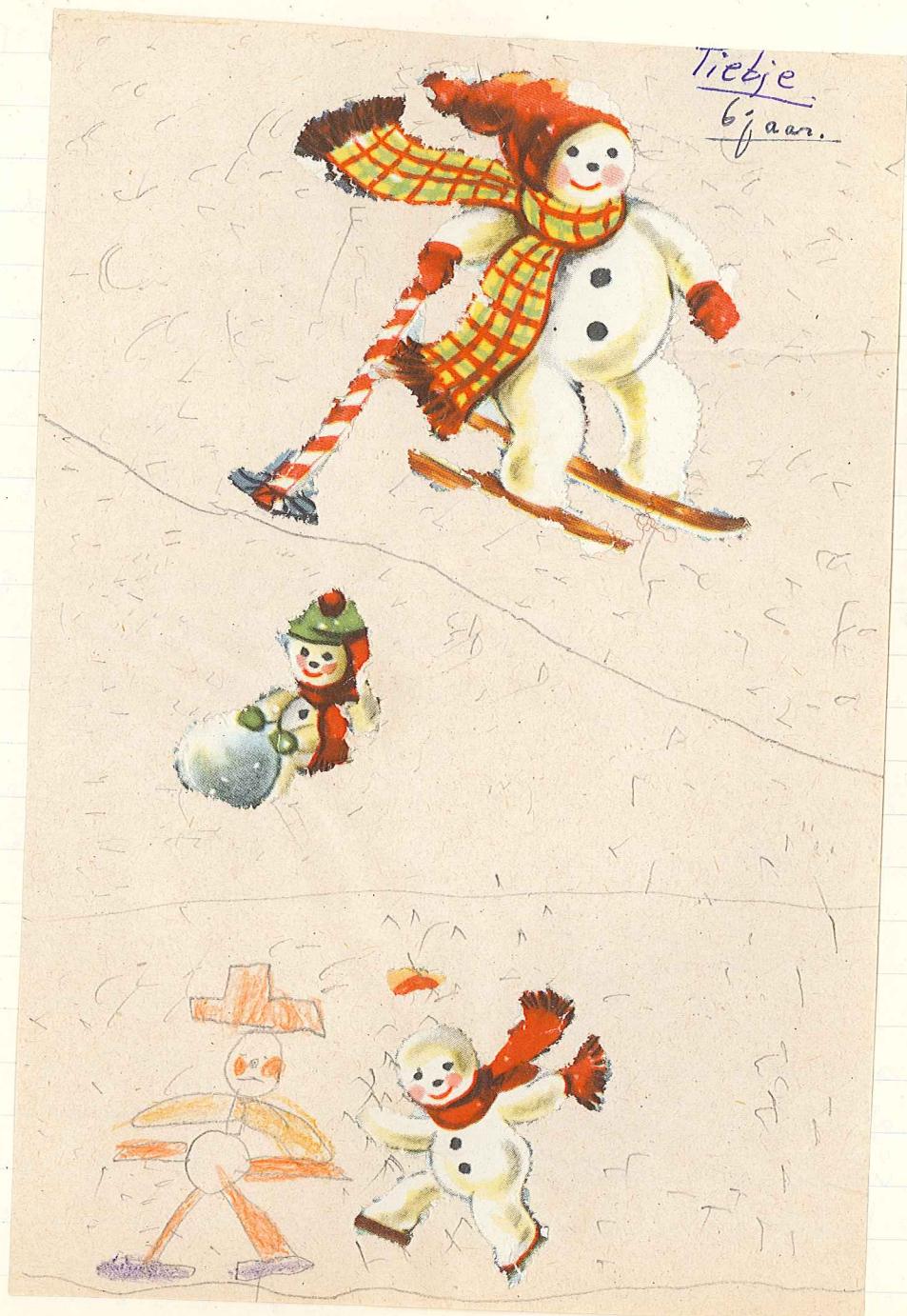
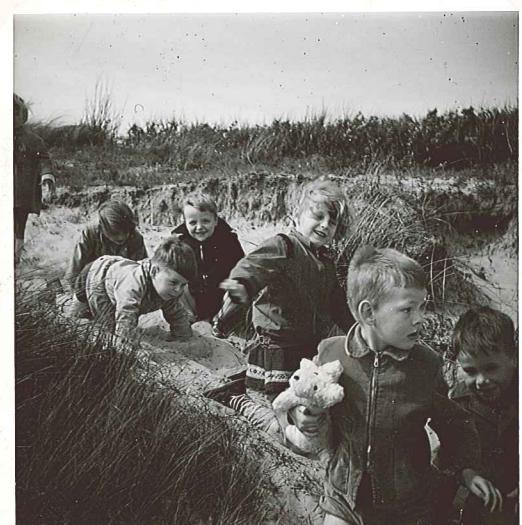
Hij at eerst erg weinig en lang
naam, had ook veel dingen waar hij van
"overgeven" moest. "Dat kan hier toch echt niet
duch hoor", niet ik dan en ja, dan at hij het
toch maar weer op. Thuis hooftde hij alleen maar
te eten waar hij niet van "overgeven" moest. En dat
was denk niet zo veel! In moeder was over,
benoegd voor hem en had van Johan wel een
erg roet pap kindje gemaakt. "Was eerst helemaal
gen. echte jongen maar niet meer 2 weken toen hij
wat later at en veel buiten was geweest, durfde
Johan ook wat meer en hij was al niet meer
traag meer als in 't begin. Toen werd hij ruik

niet erg maar toch kwam hij voor 1½ week in de Isolier kweek. Toen hij daaruit terug kwam leek het of hij de eerste 2 dagen weer traag, slom en bang was om eens lekker te hollen, even. meer niet als in 't begin. maar dat kwam wel om dat hij moe was, nu de eerste twee dagen weer in de groep, want na die tijd is het steeds langer geworden en Johan is nu op een echte jongen gaan lijken, hij act als een gewoon kind, nu, der viere gerichter te trekken, speelt leuk en praat als een jongen, niet meer met een meisjess-

in de groep niet ook Johan.

Kantje. Johan is hier gewoon aangepakt en niet zoals mijn moeder heeft gedaan, door hem in de maten te leggen. Mijn moeder is ook hier geweest en heeft mij wel gevonden dat Johan helemaal niet zo'n slab jongen is, maar normaal en gezond.

3 Hoe is het dan ophoude?

Tiebie
6 jaar.

in 2de groep met Pietje
op de voorgrond.

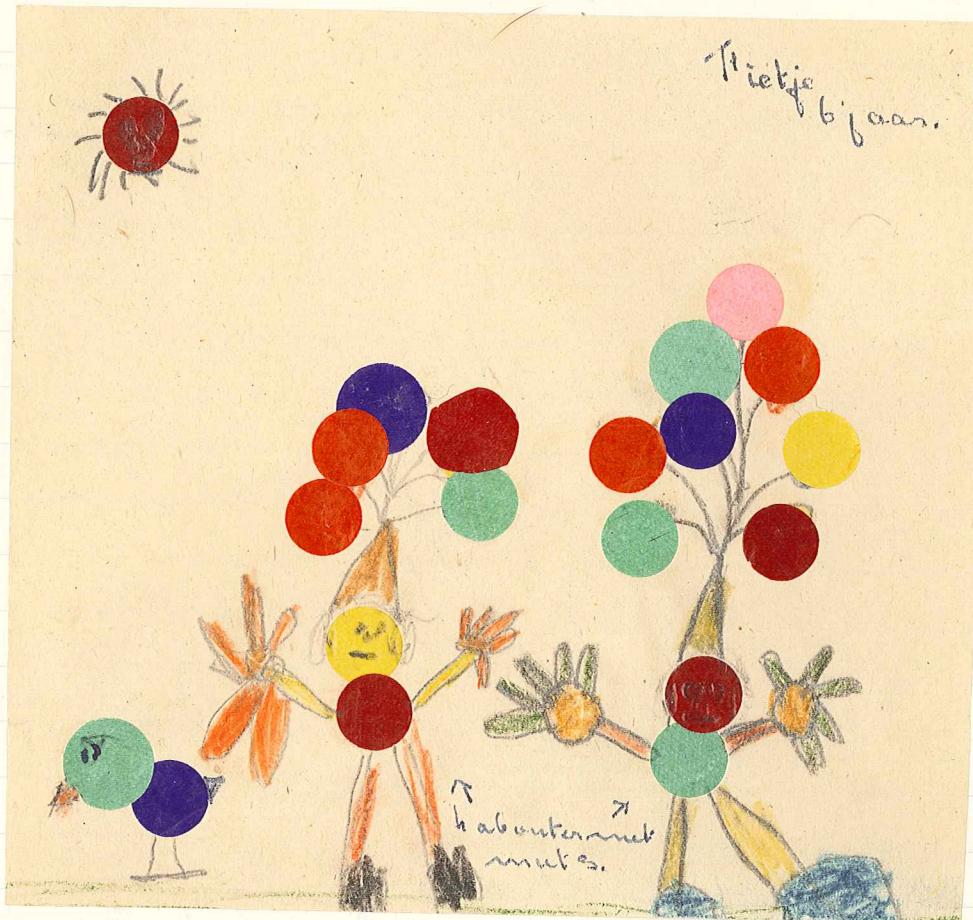
Tietje is 6 jaar en de reden
van uitvoering is
„Herstel na rukte“

Tietje paste zich direct goed aan, ze kwam uit
een goed en gezellig gezin met nog 3 meisjes
en een broertje, die iets ouder en jonger waren
dan Tietje. Ze had dan ook wel iets banigs
over zich. Met vrij spelletjes had ze erg graag
de leiding, mij was b.v. de dokter of bij een
ander spel, de chauffeur van de auto.

Ze kon wel erg goed iets
missen en was ook lief en behulpzaam voor
de anderen. Was al niet zo erg een kleuter,
meer, in mijn groep was ze ook de oudste,
dat scheelt misschien wel.

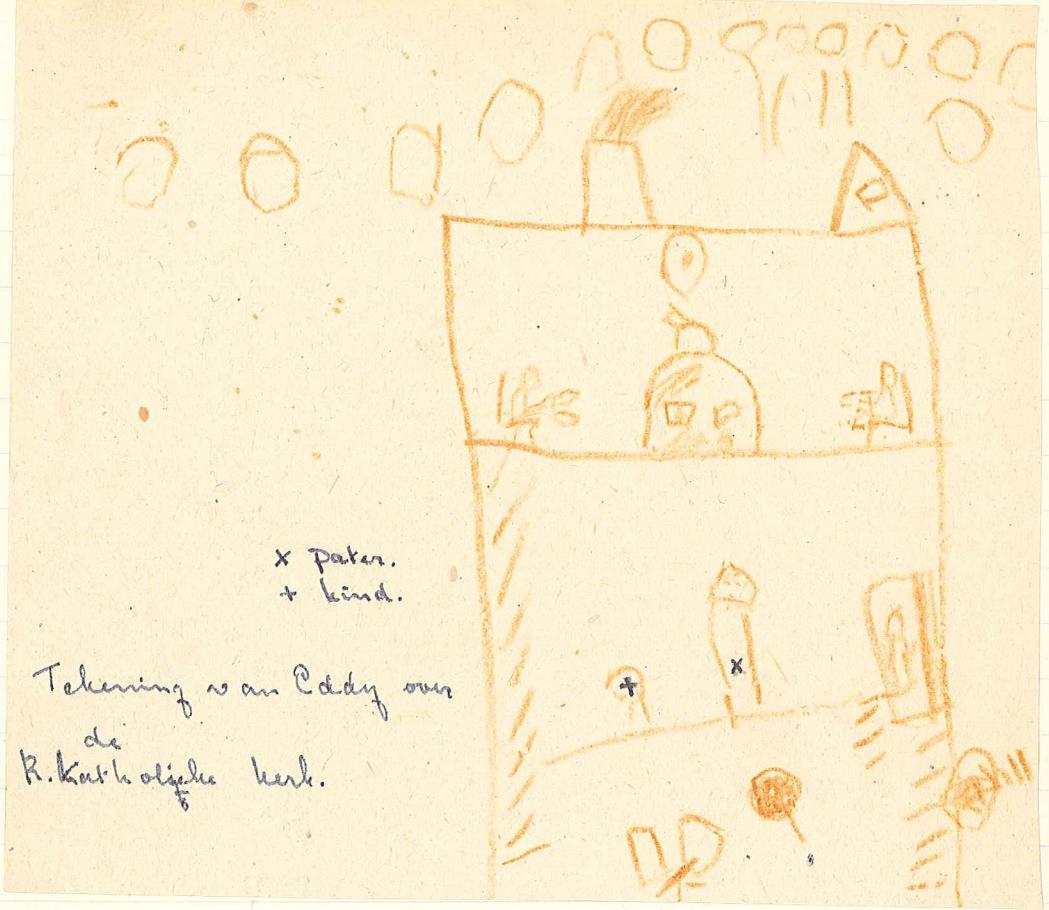
Eten deed ze thuis slecht
maar dat heeft ze hier goed geleerd. Ze at van
af het begin eigenlijk goed en mocht er ook best
uit voordat ze weg ging. Ze had een gevonden
kleur en dikke roangen gekregen!

g

Eddy is 5 1/2 jaar en de reden van
uitvoering is: „Nervositas“

Van Eddy kwam praatte hij
nergens anders over dan: „Over zwaaitjes mag ik
niet naar huis hi juf?“ Haar ouders, vooral zijn
moeder hadden hem vaak gemaakt dat hij voor
zwaaitjes ging! Wat erg dom is gewest, want

daarna had Eddy 't niet gemakkelijk toen hij hoorde dat het nog veel langer zou duren dan 'n nachtje. Hij paste zich niet zo gemakkelijk aan, had de nog wel eens om thuis en vertelde in 't begin weinig en wilde maar dolgraag maar buiten. Na langzamerhand ging het echter over en Eddy was een echt leuk joch.

Eten deed hij vanaf 't begin erg best. Slapen ook, trouwlij hij thuis slecht

kon inslapen is avonds, de poeders die hij thuis daar, voor kreeg zijn hier moest gebruikt en hij sliep als een ander normaal kind gewoon in. Nu was zijn moeder in verwachting en nogal nerveus en briljebuur en hij verloor Eddy erg veel. Hier was 't allemaal rustiger en anders en daardoor sliep hij is avonds ook rustig in.

In 't begin deed hij erg vreemd als hij eens een standje kreeg, dan was het net of hij eigenlijk niets had gedaan en je hem onrechtaardig behandelde. Bij ging dan in een hoekje zitten, niet meer en kwam dan opeens bij je om te riegen: 'k ga naar mamma hoor. Dat is wel minder geworden toen hij er wat langer was, maar hij heeft wel een heel sterk gevoel voor recht. Eddy kon ook erg leuk spelen, sowel binnen als buiten. Met zijn spelen

Spelen in de
tuinen.

koos hij wel tekenen. Hij had thuis en op de Rooms-Katholieke school ook al erg veel over God, kerks, monden, hel enz. gehoord. Hij was erg bang voor de hel en zei dan: "Ja, als we 's avonds vingen voor we gaan slapen moet je heel lief en goed vingen anders ga je naar de hel en wordt je verbrand."

Hij is er wel erg bang voor gemaakt, wat toch nu erg is voor één klein ventje.

Buiten kon hij gewoon niet de anderen spelen maar hij rende soms opens wat vooruit en kwam dan later weer terug om weer iets te vragen van monden en kerks.

In ogen stonden toen hij kwam nu onrustig en bang vond ik en't was in sommige dingen, zoals van de kerks, al nu in vroeg wijs ventje wat er nog niets van snapte, maar alleen wat bang en angstig voel was. Toch is hij hier wel rustiger geworden, hij speelt langer met hetzelfde en is niet meer bang en schichtig meer als in 't begin.

S

Romy is 5 jaar en de reden van uitrending is „asthenie“

Romy was al 3 weken in de groep toen hij een andere juffrouw en kinderen kreeg. Bij Romy met Tikkie. In eerste juffrouw had hij niets meer aangepast maar na 2 weken begon hij zijn houding te wijzigen. Het leek of hij niets meer gewoon kon doen, hij luisterde niet meer maar wat de juffrouw vroeg, kon niet met de andere kleuters samen spelen, speelde zelfs erg zwijgzaam, en dan nog alleen.

Het werd dan heel ander jongertje. Toen ik dan ook bij hem kwam accepteerde hij mij ook niet en ook niet de anderen nieuwe kleuters.

B.v. niet eten gooide hij zijn bord door de maal, sprong op de tafels enz. en liek ondertussen wat de ik wel mocht doen. Toe later ging niet, kwade woorden hielp niet, als je dat werd begon hij gewoon te lachen. Was in de eerste 2 weken heel eens moeilijk om vat op hem te krijgen. Tot ik van vrijdag dagen terug kwam, hij bleek toen gewoon alles te accepteren maar dat kwam

wel omdat hij voelde dat ik hem ook accepterde zoals hij was. Eerst dacht ik wel eens, jij doe mij toch eens gewoon, hij had dat ook wel gemerkt hebben. Vanaf die tijd ging het veel beter met ons, hij kon ook wel eens met spelletjes meedoen, speelde al weer met anderen samen, luisterde maar een verhaaltje even. Wat hij in die tijd er voor nooit deed. Dan maakte hij ruzie of ging door 't verhaaltje heen ritten gillen.

Romy was ook heel erg aan zijn kleren gehecht, niet het andere schone kleren pakken b.v. niet hij altijd. Juf is dat nu alleen al van mij? Daar mogen de anderen niet aan komen? Hij wilde ook nooit graag zelf zijn kleren pakken en uitkruisen. Hij kreeg op een dag een speelgoedbeest te pakken en daar heeft hij toen alle verdere weken voor gezorgd. We noemden de hond Pikkie en die was echt helemaal van Romy. Romy was het baasje van Pikkie, die ging mee naar bed, kreeg ook een bord met broek een. Romy had echt iets om voor te mogen, wat helemaal van hem alleen

was. Hij reageerde dan ook wel in zijn buien op Pikkie af, dan werd de hond op de grond gegooid of uit bed. maar hij ging hem toch uit zichzelf weer opruilen. It is heel fijn voor hem geweest dat hij die hond kreeg, want vanaf die dag kwamen zijn goede en dwarse buien nog minder voor.

Etens en slapen deed hij dan later ook weer heel gewoon, toen hij eenmaal maar goed wist en merkte dat ik hem lief vond zoals hij was. Hoewel ik niet heb kunnen begrijpen waarom hij die vreemde buien had, want die waren toch wel erg vriend. Hij deed later niet meer raar als ik riep; "Doe je gewoon?" was het ook niet.

"Had wel eens het idee dat hij thuis wat in een hoelje was gedrukt door zijn broertjes

Wim in aanbidding
voor Frieda!

hij vertelde ook wel eens dat zijn broertje alles van hem afpakte en kapot maakte, dus heeft hij 't thuis ook vast niet altijd gemakkelijk gehad.

Toen hij weg ging leek hij wel rustiger en gewoner dan in 't begin en hij mag er ook gevorderd en steigerd uit dan bij zijn komst.

Wim was een heel goed kind, maar soms was hij wel wat lastig. Hij had veel moeite om te lopen en te rennen. Hij had veel moeite om te staan en te zitten. Hij had veel moeite om te eten en te drinken. Hij had veel moeite om te slapen en te ontspannen. Hij had veel moeite om te spelen en te lachen. Hij had veel moeite om te leren en te groeien. Hij had veel moeite om te communiceren en te interactueren met anderen. Hij had veel moeite om te wennen aan de wereld buiten zijn huis.

Wim is 3 jaar en de reden van uitvoering is "Bronchitis".

Wim was nog maar een kleine hummel toen hij uit de bus kwam, klein en nogal dik, met een klein beetje kromme beenjes.

Toch hebben we veel plezier met Wim gehad juist omdat hij nog zo klein was! Hoe klein Wim ook was, hij schrok zich direct al gewakkelijk in de groep. Was lief en speelde leuk. Eten en slapen deed hij ook best. Wel kon hij

af en toe erg driftig worden, als hij b.v. zijn min niet kreeg werd hij rood van drift en stoof op het kind af, of als het iets was van vooraan in de rij lopen of zo, begon hij te huilen of liep kwaad weg.

Hij was ook nog echt in de koppigheidperiode, 't was soms zo leuk als je dan zei: .. Wim nu eerst gaan mitten, dan liep hij juist weg en zei je dan, "V, ja ga maar lopen hoor je hoeft niet te mitten", dan kwam hij op een draafje maar in stoel en zat weer verreden rond te kijken. Moeilijkheden gaf hij niet, 't was alleen maar leuk!

Wim speelde graag met auto's, blokken enz. Meestal met andere kinderen samen. Voor de douche in de badkamer was Wim in 't begin nogal bang, 't werd later wel beter maar hij heeft de douche nooit erg vertrouwd. 't Was denk volkomen onbekend voor hem.

Thuis was Wim heel veel rieke van zijn bronchitis, hij woonde dan ook in een houten, vochtige woodbewoning. Hier is hij er maar een keer een beetje rieke van geweest. 't Is erg fijn voor hem dat zijn ouders intussen zijn

verhuisd, nu dat Winn waarschijnlijk thuis ook niet meer veel rijdt van zijn bronchitis.

Winn was een echt gezellig en lief jong en ik was eerst erg vreemd toen hij voor thuis was!

antw. II Dit praktijkjaar heb ik erg leuk gevonden. 't werk met de kleuters was enig en de omgang met de collega's gezellig.

Wat ik precies verwacht had van dit jaar is moeilijk te schrijven, ik had wel altijd veel zin om bij kinderen te werken, vooral bij kleintjes.

De aanpassing aan 't inrichtingsleven vond ik eerst nog wel een moeilijk, altyd op tijd werken en volgens gestelde regels en ik was ik helemaal niet gewend en omdat ik toch in gerien heb dat het nu moet gaan in een huis waar ieder jaar nieuw personeel wisselt en nieuwe leidsters komen voor hun stagejaar, heb ik me ook aan moeten passen aan de anderen.

Wat dan ook niet een paar maanden wel is gehukt. Verdere moeilijkheden waren er niet. In de eerste groep ging het leiding geven wel niet altyd even vlot en gemakkelijk maar dat werd in mijn 2^e groep al beter.

Als je de regels kunt begrijpen is het ook veel gemakkelijker je eigen keukentje.

antwo. 3.

Het belang van het koloniehuis werk om te zorgen in omdat het doel van de uitvoering herstel en verbetering van de lichaamlijke en geestelijke toestand van de kleuters is.

In omdat er toch nog veel kinderen zijn die voor hun lichaamlijke en geestelijke toestand eens in een andere omgeving moeten komen is het toch wel erg nuttig en noodzakelijk dat dit werk wordt gedaan.

Als middel zou ik alleen kunnen noemen de scheiding van het kind en zijn eigen vertrouwde omgeving waarin het zijn moeder, vader, speeltuintje, kortom alles vertrouwt om niet meer heeft. Dit is vooral voor een klein kind wel moeilijk om los te laten en niet aan te passen aan een heel andere omgeving. We kunnen het kind echter wel goed voorbereiden op de komende uitvoering en een goed contact houden met de ouders, door licht bellen, briefkaarten en soms beroep.

Toch uit theoretische oogpunt is jouw hele praktijkstijl geweest: "af."

Je hebt blyt gegeven van
belangstelling oos het kind
en os liefsie om het kind
in zijn ontwikkeling te helpen.

Ik wens je dan ook toe dat
dit jaar heeft meegeholpen
jou te vormen tot een
volwaardige „opvoedster“, die
in de praktijk van het horen
tal slagen.

Utrecht 25 juli 1957

M. W. Alfa